

Slovenski VESTNIK

LETNIK XXXVIII

CELOVEC, PETEK, 22. APRIL 1983

ŠTEV. 16 (2119)

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt
Posamezni izvod 5 šilingov
mesečna naročnina 20 šilingov
celoletna naročnina 200 šilingov
P. b. b.

Wieser: Za odprto mejo ni alternative

Cedalje več razprav o gospodarski neučinkovitosti pologa, ki ga morajo plačati jugoslovanski državljani ko zapustijo državo, je v jugoslovanski javnosti. Napovedano je, da bodo ti ukrepi, ki naj bi pomagali preprečevati odliv dinarja in podpirati stabilizacijo gospodarstva, konec leta razveljavljeni. Medtem pa teče tudi razprava o olajšavah malega obmejnega prometa. Že ukrepi za začetek leta so nekoliko poživili promet v obmejnem pasu, številni gospodarski in politični dejavniki na obeh straneh meje pa ugotavljajo, da je dejansko le odprta meja kriterij za vsestransko sodelovanje preko meje. To je prišlo do izraza tudi na razgovoru za zadnjo okroglo mizo ljubljanskega „Dela“ posvečeno razpravi predvsem o obmejnem gospodarskem sodelovanju in njegovem pomenu za slovensko manjšino v Avstriji. V razgovoru, ki je bil objavljen v prilogi „Dela“ prejšnjo soboto, so sodelovali Feliks Wieser, Filip Warasch, Janez Wutte in Franci Brežjak.

Predsednik ZSO Feliks Wieser je v tem razgovoru podčrtal pomen odprte meje za razvoj združnega, zasebnega in mešanega gospodarstva, ki je potreben za dviganje samozavesti koroških Slovencev. K zapiranju meje je dejal: „Gre morda za prehodno obdobje, ne more pa biti govor o perspektivi, kajti danes se ne more zapirati niti Slonokoščena obala, kaj šele država, ki je integrirana v evropske gospodarske tokove. Iskanje izhoda v zapiranju zato ne more biti napačno samo s stališča ohranjanja narodnostne identitete Slovencev v Avstriji, marveč tudi s stališča splošne perspektive gospodarskega razvoja katerekoli države na tem območju.“ Dodal je: „Sestavni del našega policentričnega koncepta južne Koroške pa je odprta meja, saj brez nje policentrizem ni moč razvijati.“ Ob koncu razprave je dejal Wieser, da za odprto mejo ne more biti alternative, poudaril pa je, da je naša neposredna naloga tudi to, da si prizadevamo za sklenitev avstrijsko-jugoslovanskega sporazuma o obmejnem gospodarskem sodelovanju.

Izboljšanje pri radiu in televiziji?

Danes razgovor na Dunaju o teh vprašanjih

Danes se v uradu zveznega kanclerja na Dunaju sestanejo predstavniki koroških Slovencev z državnim sekretarjem Löschnakom, vodjem ustavne službe Adamovichem in generalnim intendantom ORF Bacherjem. Predmet razgovora bodo zadeve, ki so glede radia in televizije vsebovane v operativnem koledarju in v dodatnem dokumentu k temu koledarju.

Potrebe koroških Slovencev na tem področju so znane. Ne gre samo za razširitev oddajnega časa v radiu, gre tudi za uvedbo oddaj v televiziji v materinščini manjšine in gre za zagotovitev sprejema RTV Ljubljana na vsem dvojezičnem področju. O teh vprašanjih je že nekajkrat bilo govora tudi pri razgovorih z zveznim kanclerjem. Prav kancler je pred nedavnim dejal, da se bo pri generalnem intendantu ORF zavzel za želje Slovencev. Štiričlanska delegacija koroških Slovencev, ki jo vodi predsednika Wieser in Grilc, se danes pogovarja o nekaterih takojšnjih ukrepih na področju radia in televizije, predmet pogovora pa bodo prav gotovo tudi ciljne predstave koroških Slovencev. Glede manjšinskih zahtev ima največ pomislekov generalni intendant, ki bi si hotel izboriti, da bi morebitne rešitve financirala vlada, da ne bi bremenile proračuna ORF. V nekaterih dunajskih krogih, tudi v takih, ki so blizu ORF, je bilo v zadnjem času čuti nekaj razumevanja za želje slovenske narodne skupnosti, ven-

dar pa to razumevanje očitno še ni toliko dozorelo, da bi ga bilo mogoče tudi materializirati.

Vsekakor je navzočnost slovenske narodne skupnosti prav v elektronskih sredstvih javnega obveščanja substančnega pomena za nadaljnje življenje narodne skupnosti, saj imajo ti mediji bistveno vlogo pri oblikovanju človekove identitete. Prav posebej pa vpliva na razvoj narodnostne identitete, če se jezik narodnosti ne pojavlja v radiu in televiziji, če ga torej v javnosti ni.

Ne glede na to, ali bo današnji sestanek na Dunaju prinesel korak naprej v zadevah, kakršne so mesečna polurna oddaja na televiziji, večja navzočnost v oddaji „Österreich-Bild“ ali sedež manjšin v „Zastopstvu gledalcev in poslušalcev“ (Hörer- und Seherbeirat), pa je že zdaj mogoče ugotoviti, da nikakor ne more nadomestiti razgovora z zveznim kanclerjem, ki ga je napovedal januarja za dva meseca pozneje in do katerega potem ni prišlo.

Odborniki upravnega in nadzornega odbora Zveze slovenskih organizacij na Koroškem so na svoji zadnji skupni seji obravnavali med drugim tudi sedanjo narodnopolitično situacijo ter politični položaj, ki je nastal v zvezi s trenutnim volilnim bojem. Po izčrpnih poročilih in temeljiti diskusiji so člani obeh odborov sprejeli sledečo izjavo:

Izjava ZSO k volitvam

ZSO je nadstrankarska zbirna osrednja narodnopolitična organizacija, ki v svojih vrstah združuje pripadnike slovenske narodne skupnosti različnih svetovnonazorskih pogledov. Osnovna naloga ZSO je organizirati in voditi borbo za izpolnitev člena 7 Avstrijske državne pogodbe.

Odborniki so bili enotnega mnenja, da tristrankarski sporazum onemogoča enakopraven dialog med manjšino in vlado in daje nasprotnikom manjšine znotraj in zunaj stranke možnosti, da uveljavljajo svoja stališča. Navzoči so tudi ogorčeno obsodili, da koroške deželnozborske stranke ponovno skušajo voditi volilno kampanjo na hrbtu koroških Slovencev. Kljub najnovejšim stališčem kanclerja Kreiskiga v zvezi z otroškimi vrtci in trgovsko akademijo so navzoči enotno ugotovili, da nosi odgovornost za neizpolnjevanje 7. člena ADP avstrijska vlada.

Kljub temu, da se ZSO zaveda pomembnosti državnoborskih volitev za družbeno politični razvoj naše države in s tem razvoj slovenske manjšine na Koroškem, ZSO ne bo izdala volilnega proglasa za to ali ono stranko. ZSO smatra, da se bodo koroški Slovenci opredelili pri volitvah tako po splošnih družbeno-političnih konceptih strank, kot tudi po tem, kako se posamezna stranka ali volilna grupacija opredeljuje do našega narodnostnega vprašanja.

Nastop novih političnih volilnih grupacij je izraz tega, da je začel avstrijski strankarski sistem v krizo in da se predvsem mlajši rod v vedno večji meri pojavlja v politiki kot samozavestni faktor.

ZSO vidi v nastopu volilnih grupacij, ki stojijo izven tristrankarskega sporazuma elemente, ki bi lahko vnesli v notranjepolitično življenje več dinamike in demokratičnosti in tako pozitivno vplivali na nadaljnji družbeni razvoj.

ZSO se zaveda, da bo tudi po volitvah tako kot v preteklosti predvsem od nas samih odvisno, kaj in koliko pravic si bomo priborili. Zato ZSO računa v prvi vrsti na samopomoč kot gibalno napredka in garanta našega nadaljnjega obstoja in razvoja. ZSO apelira na svoje člane, sodelavce in somišljenike, ki so strankarsko vezani, da se znotraj strank bolj zavzemajo za pravice manjšine in s tem za izpolnitev člena 7.

Odbora ZSO sta obžalovala, da ni prišlo do napovedanega sestanka obeh osrednjih organizacij s kanclerjem Kreiskim, hkrati pa sta se zavzela za nadaljevanje enakopravnega dialoga z avstrijsko vlado, ki nosi vso odgovornost za izpolnitev člena 7 ADP, takoj po volitvah.

Tako pride resnica na dan!

Svobodnjaki imajo po novem za „Volksgruppengesetz“ novo ime: „Drei-Parteien-Gesetz“ (Kärntner Nachrichten, 14. 4. 1983, str. 3). To je res logično preimenovanje zakona, ki je bil menda sprejet za zaščito manjšin in ki ga hvalijo kot najboljšega v Evropi. Odgovarja pa tudi svobodnjaški zamisli, da je treba stvari imenovati s pravo besedo. Zakaj se ta zakon ne bi imenoval „Drei-Parteien-Gesetz“, ko v resnici ščiti interese treh strank v manjšinskem vprašanju?

Zakaj bi ga še naprej imenovali „Volksgruppengesetz“, ko pa se vedno bolj izkaže, da ga uporabljajo za zapostavljanje slovenske manjšine in se uresničuje to, kar je manjšina v začetku trdila, da namreč nasprotuje vsebini člena 7.

Svobodnjaški stranki ob taki okritosti lahko samo čestitamo!

KPD „Planina“ Sele, SPD „Herman Velik“ Sele-Kot, SPD v Borovljah, SPD „Zarja“ Železna Kapla in SPD „Obir“ Obirsko

vabijo na

SPOMINSKO SLOVESNOST
ob

40-letnici obglavljenja žrtev

IZ SEL IN OKOLICE

v četrtek 28. aprila 1983 v Selah.

S p o r e d :

19.00 sv. maša v farni cerkvi v Selah
nato polaganje vencev

20.00 proslava v farni dvorani v Selah
Sodelujejo: MePZ „Planina“ iz Sel, sestre Velik iz Sel-Kota, MoPZ SPD iz Borovljah, MePZ SPD „Zarja“ iz Žel. Kaple, Ženski oktet z Obirskega
Na sporedu je tudi predvajanje dia-slik in recitacija
Govorijo: Marjan Olip, predsednik KPD „Planina“ — pozdrav, dipl. trg. Janko Urank, Peter Kuhar

Darovali so življenja, ker so se zavzemali za ideale človečnosti, miru in dostojanstva. Plačali so z življenjem, ker niso klonili pod nacističnim jarmom. Njihovemu humanemu izročilu se bomo odolžili z našim trajnim bojem za mir in narodno enakopravnost, za sporazumevanje in medsebojno spoštovanje!

75 let Slovenska prosvetna zveza

MATJAŽ KMECL

MUTASTI BRATJE

poljudna igra v dveh dejanjih

v nedeljo, 24. 4. 1983 ob 15. uri
v mestnem gledališču v Celovcu

Gostuje Slovensko stalno gledališče iz Trsta

Vstopnice v predprodaji v pisarni SPZ, pri krajevnih društvih, v posojilnicah, v knjigarni „Naša knjiga“ ter eno uro pred začetkom predstave pri blagajni v mestnem gledališču v Celovcu.

Igra govori o slovenski narodni stiski sredi agresivnega nemškega nacionalizma na Koroškem — o nasilju nad slovenskim jezikom, kulturo in tradicijo...

PREBERITE

Zadnje izjave slovenskih
kandidatov
pred volitvami

str. 2

Novosadski dnevi
v Celovcu

str. 3

Srečanje mladih glas-
benikov v Ljubljani

str. 4

SPD Srce daje vzgled
za sožitje

str. 5

Pogovor z avtorjem
„Mutastih bratov“

str. 6

Kardinalschütt:
Spomenik celovške
sramote

str. 8

Kert: „Moja naloga bo, da podpiram delo osrednjih organizacij“

V zadnji številki Slovenskega vestnika smo objavili pogovor s tremi predstavniki Alternativne liste Avstrije, ki so odgovarjali na naša vprašanja v zvezi z manjšinsko problematiko. Tokrat smo stopili do Mirka Kerta, ki na Koroškem pri ALÖ kandidira na drugem mestu, da ga vprašamo po njegovih pogledih in načrtih. Mirko Kert je glavnošolski učitelj v Pliberku in odbornik Enotne liste v pliberškem občinskem odboru, hkrati pa se v strokovnih odborih bavi predvsem z vprašanji manjšinskega šolstva. Predstavljamo ga kot zavednega slovenskega kandidata na eni od volilnih grupacij, ki v nedeeljo nastopajo pri državnoborskih volitvah.

Zakaj se osebno, kot občinski odbornik Enotne liste v Pliberku angažiraš pri Alternativni listi Avstrije, zakaj kot Slovenec kandidiraš na njeni volilni listi?

MIRKO KERT: Za kandidaturu pri ALÖ sem se odločil iz dveh vzrokov. Prvič, ker imamo Slovenci v Alternativni listi Avstrije možnost samostojnega in avtonomnega nastopa. Drugi vzrok za mojo odločitev pa je program ALÖ, ki je v zelo visoki meri podoben predstavam KEL, za katero sem tudi že kandidiral.

Imenoval si avtonomijo manjšin v okviru ALÖ. Zdaj se postavlja vprašanje, kdaj bodo v tem smislu koroški Slovenci avtonomni v koroški Alternativni listi, tudi v tem smislu, da ne bi nastal vtis, da je v AL prostor samo za pristaše KEL, da bo torej jasno, da je tu prostor za vsakega Slovenca, ki se hoče angažirati?

KERT: Reči moram, da sam nikoli nisem doživel tega, da bi bila KEL edina skupina ljudi, ki bi imela prostora v AL, tudi v AL Koroške ne. Že pri mojem prvem nastopu v celovškem radiu sem poudaril, da ima tu možnost sodelovanja vsak Slovenec, kjerkoli politično že stoji.

Kako pa z avtonomijo?

KERT: Možnost avtonomnega sodelovanja v koroški AL dejansko že obstaja, formalno pa bo gotovo zapisana v najkrajšem času. Nismo še imeli konkretnih pogovorov v tej zvezi v širšem forumu, v ožjem krogu pa smo se o tem že pogovarjali in tozadevno ni pričakovati nobenih težav.

Kolikar mi je znano, se v tej smeri že pripravlja pobuda.

KERT: To mi je znano in pozdravljam to prizadevanje. Prepričan sem, da bo koj po volitvah — do zdaj samo zaradi zadrege, da so volitve tako blizu, do tega še ni prišlo — da bo koj po volitvah prišlo tudi do razčistitve tega vprašanja in tudi do razjasnitve, da bomo lahko točno povedali, kako naj bi stvar potekala. Predstavljam si, da bomo v ta forum pritegnili ljudi iz vseh struktur, kolikor niso že itak prisotni. Tako bi namreč preprečili enostranski razvoj tega gibanja.

Ne glede na izid volitev, ali bo ALÖ prišla v parlament ali ne, kako se misliš ti osebno angažirati v tem gibanju, da bodo interesi koroških Slovencev prišli do veljave, da jih bo možno uveljavljati tudi proti trem deželnozborskim stran-

kam, torej proti koroški enotni stranki, kakor se nam predstavlja v trostranskem paktu?

KERT: Nihče na svetu nas ne more rešiti naloge, da bomo formulirali naše zahteve sami. Če hočemo preživeti, in to dokazujemo v zadnjih letih precej jasno, moramo sami ostati aktivni. Moja naloga v tej zvezi pa bo, vsaj tako jo čutim, da bom skušal pri vseh slovenskih organizacijah, grupacijah, sploh pri vseh ljudeh, ki se za to vprašanje zanimajo, zbuditi interes za konkretizacijo teh vprašanj, za formuliranje naših problemov in zahtev. Te skupno postavljene zahteve bi potem predstavil najprej znotraj ALÖ, nato pa preko parlamenta tudi vsej avstrijski javnosti. Nikakor pa ta moja naloga, ta možnost, da naše zahteve spravim v javnost, ne predstavlja ustanavljanje kake tretje sile, ki je le bolj pobožna želja deželnega glavarja. To sem poudaril tudi že v intervjuju za ORF. Moja naloga bo le, da podpiram delo osrednjih organizacij in najdem za naše upravičene zahteve kar najširšo podporo v avstrijski javnosti.

Mirko Kert kandidira na Koroškem na drugem mestu pri Alternativni listi Avstrije

„Malo več optimizma nam je treba!“ Slovenski socialisti k volitvam

Tudi pri socialistični stranki smo iskali sogovornika, ki bi bil hkrati na kandidadni listi in kot Slovenec narodnopolitično blizu osrednjim organizacijam. Boroveljski župan Anton Woschitz, ki kandidira na devetem mestu na koroški socialistični listi, je odklonil, da bi odgovarjal na naša vprašanja. Zato smo se obrnili na skupino slovenskih socialistov, ki smo od njih namesto intervjuja dobili naslednjo izjavo:

Pri volitvah se vsak posamezen volivec prosto in svobodno odloča. Tako tudi tisoči koroških Slovencev, ki že leta in desetletja volijo Socialistično stranko Avstrije, ki je kljub raznim zapletom in težavam in kljub permanentni obnovitvi ostala stranka malega človeka, s katero se še najlažje identificirajo. Kadar se socialistični stranki, njenim funkcionarjem in članom, tudi slovenskim, naštevajo resnični ali dozdrevni spodrsiljaji na državni, deželni ali občinski ravni, naši ljudje vedno tudi pomislijo, kako bi bilo, če bi bil namesto socialistov kdo drug na odgovornem položaju. In potem odločitev ni več težka.

Kadar je morje valovito, ni vseeno, kdo je krmar ladje. Sedanjí časi so težki, zato je treba svojo odločitev dobro preudariti, ko nekateri iz čistega protesta in pustolovščine izgubljajo razsodnost in s tem stavljajo pod vprašaj modrega in izkušenega krmarja naše državne ladje.

Narodnostnega vprašanja se tudi v volilni kampanji ni treba izogibati, ker je integralen del življenja in razvoja družbe v naši deželi. Resda imamo Slovenci še precej odprtih želja. Prepričani smo, da se bodo obstoječi problemi in taki, ki se bodo šele pojavili, dali rešiti tudi brez tega, da bi begali naše ljudi iz ene obrobne in vprašljive volilne skupnice v drugo. Socialistična stranka pa tudi ne bo mogla mimo tega, da bo iz dejstva, da jo voli mnogo Slovencev, izvajala gotove konsekvence.

Našim ljudem je treba olajšati identifikacijo z narodno skupnostjo in njenimi organizacijami. Politično pripadnost je treba ločiti od narodne pripadnosti, saj narodnost ni stranka. Če smo že kot narodna skupnost v manjšini, ni potrebno, da se še politično podajamo v nove manjšine in s tem v še večjo izolacijo. Zlobna obrekovanja, da smo zaradi tega omahljivci, oportunisti, mlačeži ali celo izdajalci, nas ne

Messner: „Krepitev KPA pomeni tudi krepitev narodnega gibanja“

Medtem ko smo v predzadnji številki našega lista objavili pogovor s sekretarjem centralnega komiteja Komunistične partije Avstrije Hansom Kaltom, vam danes predstavljamo Mirka Messnerja, ki kot zaveden Slovenec in aktivist za manjšinske pravice kandidira na Koroškem na petem mestu pri KPA. Mirko Messner je okrajni sekretar KPA za Celovec, bil je med pobudniki kladivarskega gibanja in se že nekaj let angažira pri KPA. Odgovoril nam je na nekaj vprašanj v zvezi s svojo kandidaturo.

Zakaj se osebno, kot Slovenec angažiraš pri Komunistični partiji in zakaj tudi kandidiraš na njeni listi pri državnoborskih volitvah?

MIRKO MESSNER: Prvič je to posledica mojih osebnih izkušenj. Kot aktivist za pravice manjšine sem se razvil v komunista. Komunistična partija sem spoznal kot edino stranko, ki se zavzema za sedmi člen državne pogodbe in ga pojmuje kot sestavni del ciljev avstrijskega demokratičnega gibanja. Drugič pa je KPA tista stranka, ki združuje prizadevanja za delavske pravice s prizadevanjem za narodno enakopravnost. KPA je delavska stranka in brez delavstva v perspektivi ni napredka v narodnem gibanju.

Pri teh volitvah nastopa tudi ALÖ. Ali to zate ni znak, da KPA ravno v narodnostnem vprašanju ni tako uveljavljena

svojih stališč, kot bi želela? Ali ta volilni potencial, ki bo najbrž glasoval za ALÖ, ni tisti krog, ki bi ga hotela KPA nagovoriti?

MESSNER: To je že seveda tudi tisti krog, ki ga hočemo nagovoriti oz. za katerega pod-

Mirko Messner kandidira na Koroškem na petem mestu pri Komunistični partiji Avstrije

poro se tudi prizadevamo. KPA ima na dvojezičnem ozemlju že vnaprej relativno večjo podporo pri parlamentarnih volitvah kot v enojezičnem predelu Koroške. To se pravi, da nedvomno obstaja določeno število ljudi, ki našo partijo podpirajo pri parlamentarnih volitvah zaradi njenega doslednega stališča v zvezi s členom 7 in z manjšinskimi pravicami. Nobenega vzroka ni, da bi tisti, ki so doslej pri parlamentarnih volitvah volili KPA, tokrat ne volili KPA. V narodnostnem vprašanju, v programu in v dejanjih, je slej ko prej edina profilirana stranka od vseh, ki kandidirajo.

Kako pa z uveljavljanjem svojih stališč?

MESSNER: Dejstvo, da ALÖ nastopa, izvira iz več faktorjev. Ni samo enega vzroka. Tu so splošnoavstrijski vzroki, tu na Koroškem so tudi predvsem špekulacije vodstva KEL, da si s tem zagotovi tudi pri deželnozborskih volitvah nek potencial. Po mojem kandidaturi ALÖ na noben način ni znak tega, da KPA ni uspelo zasedrati svojih pogledov v manjšinskem vprašanju. To ne.

Pa misliš, da bi slovenski komunisti bili lahko bolj prodorni, če bi se tudi znotraj partije bolj avtonomno organizirali, prav v narodnostnem vprašanju?

MESSNER: Vprašanje je, kaj kaj človek razume z geslom „avtonomija“. Če razumeš s tem, da mi sami artikuliramo svoje nacionalne interese znotraj stranke, potem smo v tem mislu seveda avtonomni. V politično-organizacijskem smislu pa sem mnenja, da je avtonomija nazadnjaška parola, zato ker bi pomenila prav to, proti čemu se borimo, da naj Slovenci takorekoč urejamo sami svoje zadeve, drugi se bodo pa do tega zadržali, kakor se jim zdi. Naš cilj v narodni politiki je, da delamo enotno, za vse obvezno politiko na celotnem Koroškem in v celotni Avstriji, v tem smislu je določen tudi naš program. Programske predstave KPA so izdelane neprimerno bolj natančno in politično bolj zasnovane kot pri ALÖ, kar se narodnega vprašanja tiče, in k temu so bistveno prispevali prav slovenski člani KPA.

To se pravi, da se boš v tem smislu tudi naprej angažiral znotraj stranke, tudi v tem smislu, da se bodo interesi slovenske narodne skupnosti uveljavljali tako znotraj stranke kot tudi izven nje?

MESSNER: Za nas je to enotna zadeva. Ne moreš se boriti kot komunist za pravice manjšine v družbi, ne da bi se istočasno tudi partija sama v svoji pristojnosti prizadevala za uresničevanje narodne enakopravnosti. Tu smo že zelo napredovali — v publicistiki, znotraj organizacije, dvojezičnost tudi zdaj pri agitaciji za državnoborske volitve; dvojezične prireditve so za nas prav tako samoumevne kakor dvojezičen napis na sedežu KPA v Celovcu. Z eno besedo: glavni vzrok, zakaj naj bi karseda veliko koroških Slovencev volilo KPA, je ta, da je to edina stranka, ki povezuje boj za delavčeve interese, se pravi proti socialnemu partnerstvu, proti bremenom krize, z bojem za demokracije pravice in za narodno enakopravnost manjšin. Krepitev KPA pri volitvah bi torej pomenila tudi krepitev slovenskega narodnega gibanja, kajti brez delavčevega sooblikovanja narodnostne politike se ta v avstrijski družbi ne bo mogla razviti.

Mirko Kert izključen iz SLÖ

Z ekspresnim pismom, ki ga je prejel v soboto, je socialistična učiteljska organizacija SLÖ sporočila Mirku Kertu, da ga izključuje zaradi njegove kandidature na listi ALÖ iz svoje organizacije, češ da članstvo v obeh ni združljivo. Sporočilo o izključitvi je podpisal predsednik SLÖ Karl Kircher, ki je hkrati poslevoedeči predsednik koroškega deželnega šolskega sveta.

V uredništvu smo sklenili, da v zadnji številki pred volitvami napravimo pogovore s slovenskimi kandidati posameznih strank. Pri KPA in pri ALÖ ni bilo nobenih težav. Pri socialistih je bilo malo težje. Kandidata sicer nismo dobili, zato so pa slovenski socialisti povedali svoje.

Pri koroški ljudski stranki so se začele težave. Na kandidadni listi, objavljeni v „Kärntner Landeszeitung“ nisem našel nikogar, ki bi mi bil znan kot zaveden Slovenec. Zato sem v petek poklical deželnega sekretarja ÖVP dr. Herwiga Hoferja. Dejal mi je, da njegova

stranka kandidatov ne izbira po tem, ali je kdo Slovenec ali ne, sicer pa me je naslovil na koroškega prvega kandidata Valentina Deutschmanna. V ponedeljek zjutraj sem po telefonu poklical Deutschmanna, ki na kandidadni listi (tako kot prej jaz) ni našel kandidata, ki bi bil kot Slovenec lojalno do narodne skupnosti in tudi do slovenskih osrednjih organizacij. Sicer je za trenutke predlagal samega sebe, vendar je takoj sprevidel, da to ne bo šlo. Nato se je spomnil bivšega šmarješkega župana Plahsniga, ki bi gotovo znal kaj povedati, nazadnje pa mu je prišel na mi-

sel še suški župan Siegfried Skubl, ki da je „zelo lojalno“ do narodne skupnosti in tudi do organizacij. V torek sem v Subi končno dosegel tudi župana Skubla, vendar je takoj odklonil, češ da se premalo spozna v teh narodnostnih zadevah. Morda poskusim kje v Pliberku? Ali pa v Globasnici pri Albertu Sadjaku! Da, seveda, ta vendar ni pri ljudski stranki. Pa morda vendarle v Pliberku, morda podžupan Oschmautz, ki je tudi na kandidadni listi?

Oschmautz nisem več poklical.

Peter Wieser

Kako sem pri ÖVP iskal slovenskega kandidata

Študentski proglasi k volitvam

Klub slovenskih študentov in študentk na Dunaju kot nadstrankarska organizacija ne bo podprl nobene stranke ali volilne grupacije. Tako povzema mo iz dopisa z Dunaja. To tradicionalno klubsko linijo je potrdil tudi novi odbor. To pa seveda ne sme biti razlog, da ne bi imeli kritičnega odnosa do SPÖ, ki nam v trinajstih letih svoje vlade ni prinesla nič bistvenega, ali do „zastopnikov slovenske manjšine“ v ALÖ, ki v resnici zastopajo le KEL in KSOO. Z obeh strani je možno zaslediti bolj ali manj prikriti poskuse monopolizacije manjšinske politike. Dejstva, da so pripadniki slovenske narodne substance na Koroškem integrirani v SPÖ, ÖVP, KPÖ

in KEL/ALÖ, ne smemo prezreti. Svojim članom pa klub na vsak način priporoča, da naj izkoristijo možnost, da volijo.

Graški študentski klub je prav tako razpravljal o volilnem proglasu in prišel do večinskega sklepa, da svojim članom priporoča oddajo glasu za ALÖ. Pri tem sklepu so študente vodila stališča ALÖ do gospodarskih vprašanj, do vprašanja privilegijev, do temeljne demokracije ter do narodnih manjšin in drugih obrobni družbenih skupin. Kvalificirana manjšina je zaradi pomisleka, da je Klub slovenskih študentov v Gradcu nadstrankarska organizacija, nasprotovala volilnemu proglasu.

MI IN KULTURA — MI IN KULTURA — MI IN KULTURA — MI IN KULTURA —

3 na zavest tudi politično nevarna.

Srečanje mladih slovenskih glasbenikov treh dežel v Ljubljani

Pred petimi leti se je pričela dejavnost na glasbenem področju z urejanjem načrtnega glasbenega pouka v Pliberku in okolici. Tamkajšnjemu Slovenskemu prosvetnemu društvu Edinost Pliberk je Slovenska prosvetna zveza v Celovcu nudila administrativno in finančno pomoč. SPZ se je od vsega začetka zavedala važnosti vežbanja mladine na glasbenem področju. Da trud, ki je bil vložen v projekt Glasbena šola na Koroškem, ni bil zaman in da so vidni že prvi večji uspehi, katere beležimo ob raznih javnih in društvenih nastopih ali tekmovanjih in srečanjih, pričajo odlikovanja ki so jih prejeli mladi glasbeniki. Zelo razveseljivo je dejstvo, da je Kristijan Filipič, učenec kljunaste flaute iz oddelka Bilčovs, na XII. tekmovanju učencev in študentov glasbe v Kranju zasedel odlično 3. mesto. Nadalje so se učenci Glasbene šole na Koroškem udeležili I. srečanja mladih slovenskih glasbenikov treh dežel (iz Avstrije, Tržaške in Goriške pokrajine in Slovenije), ki je bilo minulo soboto 16. aprila v Cankarjevem domu v Ljubljani. Njihov prispevek je vseboval 9 točk. Repertoar, ki so ga izvajali, je bil zelo pester. Treba je omeniti, da so se učenci na tem prvem velikem srečanju kar dobro izkazali. Vsa zahvala njim, posebno pa učiteljem in staršem, kateri jih vedno znova navdušujejo in vzpodbujajo za glasbeno dejavnost. Kot potrdilo, da se Glasbena šola na Koroškem vedno bolj uveljavlja in priznava, smatramo povabilo avstrijskega generalnega konzula v Ljub-

ljani dr. Georga Weissa na sprejem na avstrijski generalni konzulat v Ljubljani, pred I. srečanjem mladih glasbenikov treh dežel v soboto popoldne. Generalni konzul dr. Georg Weiss je v svojem pozdravnem nagovoru izrekel besede zahvale učencem, staršem, predvsem pa pedagogom, ki se vestno trudijo za gojitev kvalitetne narodne, predvsem pa zahtevne klasične glasbe. Med drugim je dejal, da je glasba nekaj, kar se v besedah le težko da opisati in človek iz melodijske najbolj čustveno dojema globino glasbe. Glasba da svoj važen prispevek pri razvoju osebnosti človeka, predvsem pa njegovega notranjega čutenja. Učencem je zaželel mnogo uspeha ob prvem tovrstnem srečanju v Ljubljani. Sprejemu je prisostvoval tudi avstrijski konzul v Ljubljani Ciril Stern s soprogo. V imenu kuratorija za Glasbeno šolo na Koroškem, kot tudi v imenu učencev, staršev in pedagogov se je za povabilo zahvalil generalnemu konzulu Weissu član Kuratorija Herbert Seher in poudaril, da postaja Glasbena šola na Koroškem važen povezovalen faktor med obema državama. Uvodoma je na srečanju v Cankarjevem domu, v imenu mesta Ljubljana izrekla dobrodošlico predsednica Skupščine mesta Ljubljana Tina Tomlje. Zastopnikom glasbenih šol treh dežel je ob tej priložnosti podarila knjige. Na srečanju se je izvajal program na zelo visoki ravni. Mladi Korošci so zelo navdušili publiko. Za nekatere je bilo to prvo javno priznanje za potrpežljivo in marljivo glasbeno

vežbanje in za marsikoga ponovna vzpodbuda za še intenzivnejše delovanje na tem področju. Ne nazadnje pa gre vsa zahvala za uspešen potek glavnemu odgovornemu za organizacijo I. srečanja mladih glasbenikov treh dežel v Cankarjevem domu, predsedniku Zveze društev glasbenih pedagogov Slovenije prof. Lovru Sodja, ki tudi vestno opravlja delo pri Glasbeni šoli na Koroškem ter vsem glasbenim pedagogom, ki so z glasbenimi točkami prispevali svoj delež k programu: Marja Ashamalla, Annemarie Merkač-Hauser, Jasmina Pogačnik, Avgust Pogorevčnik, Anica Praprotnik-Jekovec, Rajka Puškaš-Pejic in Lovro Sodja.

Srečanja so se med drugimi udeležili tudi konzul Alfonz Naberžnik s soprogo, ravnatelj slovenske gimnazije dr. Reginald Vospersnik s soprogo in člana Kuratorija Joško Hudl in Jože Mečina.

Član Kuratorija za
Glasbeno šolo na Koroškem
Jože Mečina

T. Dobernika ni več

Po daljši bolezni nas je za vedno zapustil trgovec in hotelir Tomej Dobernik pd. Primik na Reki pri Šentjakobu. Svoje poslednje počivališče je našel na šentjakobskem pokopališču, kjer ga je ob veliki udeležbi pokopal domači župnik Andrej Karicelj.

Pokojni Tomej Dobernik ni bil mož besed, temveč dejanj. Iz navadne gostilne je v teku let ustvaril, seveda ob pomoči pridne žene in otrok, lep gostinski obrat s trgovino, ki ne slovi samo na Koroškem, temveč je privlačnost tega podjetja znana in čislana daleč preko avstrijskih meja. S Tomejem Dobernikom pa nismo zgubili samo dobrega gospodarstvenika, marveč tudi velikega rodoljuba, ki se sicer ni trkal na prsa, da je zaveden pripadnik naše narodne skupnosti, ampak smo to lahko dojeli ob vsaki njegovi dejavnosti. Bil je skromnega značaja in tako tudi nikdar ni silil v ospredje, kljub temu pa je prav zaradi te plemenite lastnosti užival velik ugled med vsemi, ki so ga poznali in teh je bilo mnogo. Tomej Dobernik je bil med prvimi v Rožu, ki je že zgodaj spoznal, da je treba turizmu posvetiti posebno pažnjo in imel je prav, njegov gostinski obrat je danes med največjimi na tem območju. Bil pa je tudi skrben družinski oče, ki mu je družina veliko pomenila. Tomeja Dobernika bomo ohranili v častnem spominu, težko prizadetim svojim izrekamo naše globoko sožalje.

Boj proti kislemu dežju

Veliko beremo po časopisih in mnogo se govori o tem, da umirajo gozdovi in da obstoja nevarnost, da jih izgubimo, kar bi bila ogromna katastrofa za človeštvo, saj je znano, da so gozdovi proizvajalci prepotrebne kisika.

Krivo da to umiranje gozdov ima takojmenovani kislil dež, to je dež, ki je napojen z raznimi škodljivimi plini. In kdo so tisti strupeni plini? Strokovnjaki so ugotovili, da je to žveplov dioksid. Nadaljnje preiskave pa so ugotovile, da je to tudi dušikov oksid, ki ga povzročajo v glavnem izpušni plini naših avtomobilov. Glavni povzročitelj te dušikove obremenitve našega zraka je individualni promet (64 odstotkov vsega prometa), ki na leto proizvede kar 220.000 ton dušikovega oksida. Iz tega spoznanja sledi, da bo treba v prihodnje skrbeti za to, da se bencinu odvzamejo strupene snovi in tako vzpostavijo pogoji, da ustavimo umiranje naših gozdov (200.000 ha v Avstriji).

Avstrijska zveza za varstvo narave (Österr. Naturschutzbund) se zelo zavzema za rešitev naših gozdov in zahteva od vseh avstrijskih strank, da po volitvah ukrepejo vse potrebno, da se na tem področju tudi res nekaj stori.

Kropa-Radiše

1963 - 1983

Prireditve ob 20-letnici sodelovanja SPD Radiše in
KUD Stane Žagar Kropa

v soboto 30. aprila 1983 ob 20. uri v kulturnem domu na Radišah,
v nedeljo 1. maja 1983 ob 16. uri v Sindikalnem domu v Kropi.

Prisrčno vabljeni!

Visoko odlikovanje Franciju Ekarju

Predsednik občine Kranj Ivan Cvar izroča odlikovanje.

Pred nedavnim je znani kranjski alpinist in gospodarstvenik ter velik prijatelj koroških Slovencev zlasti planincev, predsednik Planinskega društva Kranj in direktor Gorenjskega sejma tovariš Francij Ekarj prejel visoko odlikovanje socialistične federacije republike Jugoslavije.

Odlikovanje je prejel za uspešno vodenje planinske organizacije — KD Kranj, kar je njegov velik prispevek k razvoju tovrstne telesne kulture, ki se odraža tudi pri razvoju občine in socialistične družbe kot celote, ter za dosedaj uspešnih gospodarskih rezultatov kot poslovni organ Gorenjskega sejma v Kranju.

Iskreno čestitamo.

Otož pri Šentilju

Po daljši težki bolezni je v 57 letu starosti umrla Johana Thaler pd. Vrabelnova mama z Otoža. Njeno zadnje počivališče je našla na šentiljskem pokopališču, kjer se je od pokojne poslovila velika množica pogrebcev in ji tako izkazala poslednjo čast. Pokojna izhaja iz znane zavedne Vrabelnove družine, ki je v zadnji vojni stala na strani svojega ljudstva in mnogo doprinesla, da je bil premagan nečloveški sovražnik, ki je hotel zaslužiti ves svet. Pokojno poznamo kot prizadevno prosvetno delavko, zlasti na pevskem področju. Dolga leta je pela v znanem pevskem zboru, ki ga je vodil nam nepozabni Pavle Kernjak.

Življenje pokojne ni bilo vedno z rožicami postlano, leta 1964 se je smrtno ponesrečil njen mož. Pozneje se je še enkrat poročila. Skupno z možem ter sinovi je obdelovala polja in skrbela, da je v družini bilo vsega dovolj. Pa prišla je bolezen, bolezen, ki ji ni bilo leka. Njena mnogo prerana smrt je težko prizadela družino in tudi vse, ki so jo poznali kot zelo prijazno in povsod spoštovano ženo.

Pogreb je bil v sredo 6. aprila. Pogrebni obred je opravil domači župnik Lovrene Petricig ob asistenci duhovnikov. Od pokojne so se poslovili — mešani pevski zbor pod vodstvom Mira Kernjaka in dekliški pevski zbor, ki ga vodi Francij Kernjak.

Johana Thaler bomo ohranili v lepem spominu, težko prizadetemu možu in otrokom izrekamo naše globoko sožalje.

„Danica“ gostovala v ZRN

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ iz Šentvida v Podjuni je pred kratkim gostovalo v Zvezni republiki Nemčiji in tako udrila enajstletno sodelovanje. Ob tej priložnosti je društvo tudi navezalo stike s Slovenski jugoslovanski klubovi v Erlangu in Nürnbergu. Nastopal je mešani zbor in trio Korotan pod vodstvom Hanzija Kežarja. Podrobneje o tem uspelem gostovanju bomo poročali prihodnjic.

Šentjakob

Krščanska kulturna zveza in Slovensko prosvetno društvo „Rož“ v Šentjakobu v Rožu sta v nedeljo vabila na Družinsko petje v farno dvorano v Šentjakobu. Kot po navadi je bila tudi ta prireditve — bilo jih je že več — zelo dobro obiskana.

Bili smo priče lepe domače slovenske pesmi, ki jo pojejo stari in mladi iz roda v rod, pesmi, ki nikoli ne bodo izumrle in imajo trajno vrednost. Nastopale so družine in skupine iz Roža, Zilje in Podjune. Nekatere pesmi so bile spremljane tudi z glasbilo, kot s harmoniko in orglicami. Še prav posebno so navdušili pevci iz mladih vrst.

Uvodoma je zapela Stikrova družina iz Šentpetra pri Šentjakobu, potem pa je Erika Wrolich, član predsedstva KKZ, pozdravila nastopajoče in publiko ter želela dober potek. Posebno važno vlogo pri tem družinskem petju je imel dr. Ludvik Karničar kot povezovalac, saj je ta vloga odgovorna in mnogo prispeva k uspehu celotne prireditve. Vsekakor smo lahko ugotovili, da je med ljudstvom veliko zanimanje za tovrstno petje, kar pomeni, da bo treba družinsko petje še naprej gojiti, saj ima plemenit namen utrditi ljubezen do lepe slovenske domače pesmi.

PRIREDITVE

MePZ „Podjuna“ Pliberk vabi na
KONCERT

v soboto 30. 4. 1983, ob 20.30 uri pri Schwarzlnu v Pliberku.
Nastopajo: MePZ „Kralj Matjaž“ iz Libuče, instrumentalne skupine, mladinski zbor „Podjuna“ in MePZ „Podjuna“.

Skupina Kundalani

KONCERT JAZZ ROCK

v soboto 30. 4. 1983 ob 20. uri v diskoteki „Happy night“ pri Rutarju v Zitari vasi.

Koroški kino-klub vabi na

II. MEDNARODNI FESTIVAL

industrijskega, obrtnega in etnološkega amaterskega filma v dneh od 7. do 8. maja 1983 v Družbenem domu na Prevaljah.

TEDEK KOROŠKIH SLOVENCEV

v galeriji HILDEBRAND v Celovcu od 2. do 6. maja 1983

Lovski pevski zbor v Železni Kapli vabi na

LOVSKI PLES

v soboto 23. aprila ob 20. uri v hotelu „Obir“ v Železni Kapli.
Igra Planinski sekstet.

Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo „Obir“ vabita na

DIA-PREDAVANJE

o ženski alpinistični odpravi v Pamir v petek 13. maja 1983 ob 20. uri pri Kovaču na Obirskem.
Predava: udeleženka odprave Marija Frantar iz Ljubljane

Glasbena šola na Koroškem vabi na

GLASBENI VEČER

v sredo 4. maja 1983 ob 19. uri v javnem studiu koroškega radia, Sponeheimerstraße 13 (vhod s parkirnega prostora).
Poleg ljubiteljev glasbe so še posebno dobrodošli starši učencev, vzgojitelji in učitelji.

Kotmara vas

Prava novost je bil nastop otroškega zbora kotmirških šolarjev in predšolskih otrok, ki so nastopili zadnjo nedeljo ob spremljavi domače instrumentalne skupine v okviru prireditve „S pesmijo v pomlad“. 19 mladih grl je s svežimi glasovi presenetilo kotmirške poslušalce, nekateri izmed njih pa so z recitacijami in s predvajanjem trh kratkih odskih komadov pokazali svojo večstransko nadarje-

marie, Mici in Toni, ter najmlajša dva: Katja in Andrej.

Mešani pevski zbor Gorjanci pod vodstvom neutrudljivega pevovodje Stanka Wrulicha pa je z vncem ljudskih in umetnih pesmi otvoril in zaključil že tradicionalni vigredni koncert, ki ga je letos obiskalo okoli 130 ljudi. Ob tej priložnosti so poslušalci imeli prvič tudi možnost nabaviti si novo kaseto Gorjancev, na kateri je posnetih 14 slo-

nost. Učiteljci Reziki Iskra in Mariji Wakounig res lahko čestitamo za njuno pripravljeno delo. Stalen je pri prerezu kulturnega delovanja kotmirških prosvetašev postal že nastop instrumentalne skupine, ki jo sestavljajo Joško Pack, Maksi Sima in Oswald Begusch, ob njihovi spremljavi pa so zapeli še Anne-

venskih ljudskih in umetnih pesmi. Prireditve je povezoval maturant Franci Rulitz. Med gosti je odbornik Hanzij Waschnig pozdravil med drugim tudi podžupana Josefa Liendla s soprogo, občinske odbor-nike, župnika Maksa Mihorja in podpredsednika SPZ Tomija Ogri-sa.

Pliberško mladinsko petje

V soboto 16. aprila so ljudske šole in obe glavni šoli območja Pliberk priredile takojmenovano „Pliberško mladinsko petje 1983“. Pri tem petju so sodelovali šolarji in šolarke ljudskih šol Pliberk, Globasnica, Božji grob, Libuče, Suha, Smihel, Spodnja vas in glavnih šol Pliberk I in Pliberk II.

Kot gostje so na tej mladinski prireditvi sodelovali tudi štiri skupine in sicer Pliberški mladinski zbor (vodi Edika Schwanzer), pevsko-instrumentalna skupina Zvabek (vodi R. Katz), mladinski in otroški zbor Suha (J. Krop) in mladinska skupina Šentlipš (J. Weiss, I. Brežjak).

Prireditve se je odvijala v pliberškem Grenzlandheimu, kjer je ravnatelj glavne šole Herman Germ med drugim pozdravil tudi pliber-

škega župana Mikuscha, oba podžupana Kumra in Oschmoutza, bivšega okrajnega šolskega nadzornika Mairitscha in znano koroško pesnico M. Hartmanovo.

Besede povezoval je imel nadučitelj glavne šole Mirko Kert. Poleg petja so bili na sporedu tudi glasba in ples. Spored, ki so ga izvajali šolarji je bil dvojezičen in je privabil ogromno ljudi.

ČESTITAMO

Ravnatelj ljudske šole v Šentjakobu v Rožu Janko Millonig je pred dnevi obhajal svoj 50. življenjski jubilej.

Iskreno čestitamo.

„DEŽELA OB DRAVI — LAND AN DER DRAU“ V DOBRLI VASI:

Prireditve, ki bi morala biti vzgled vsem

Slovensko prosvetno društvo „Srce“ v Dobrli vasi je letos že drugič vabilo na dvojezično prireditev, ki nosi naslov „Dežela ob Dravi — Land an der Drau“ na kateri sodelujejo kulturni ansambli obeh narodnosti v deželi — nemške in slovenske.

moral bi biti znak osebne in politične svobode in v čast deželi, ki nosi pečat kultur dveh narodnosti in ji to značilnost daje tudi danes. Wastl pa je ob tej priložnosti opozoril, da skupne kulturne prireditve, predvsem dvojezični koncerti, ne smejo služiti

omogočili Slovincem biti enakopravni deželani v skupni domovini — Koroški.

Že uvodoma smo zapisali, da je spored bil na visoki ravni. Za to so poskrbeli sodelujoči pevski zbori: pevski zbor domačega društva „Srce“, ki ga vodi prof. Marjan Berložnik, mešani mladinski zbor slovenske gimnazije, ki ga vodi prof. Jožko Kovačič in prof. Mirko Laussegger in kot gost večinskega naroda, pevski zbor „Singkreis Porcia“, ki je pel pod vodstvom ravnatelja Helmutha Drewesa. Omeniti je treba še ansambel „Korenika“ iz Smihela, (ki je sodeloval s pevskim zborom slovenske gimnazije) in sicer pod vodstvom Alberta Kraigerja.

Za kvaliteto sporeda so govorila tudi dela, ki so jih nastopajoči zbori izvajali. Šlo je za narodne in umetne pesmi znanih skladateljev kot so Lojze Lebič, Radovan Gobec, Rado Simoniti, Hellmuth Drewes, Hanzl Artach in drugi. Posebno — in duhu prireditve odgovarjajoč — je občinstvu ugajal nastop zbora „Singkreis Porcia“, ki je izvajal tudi skladbe slovenskih in avtorjev drugih narodov. Slovensko pa je spregovoril tudi predstavnik zbora, ki je pozdravil v imenu svojih pevk in pevcev.

Dosledno dvojezično je potekalo tudi povezovanje sporeda, kar so imeli na skrbi Marica Hribnik, Miha Vr-

Častni gostje na prireditvi

Prireditve, ki je bila v prostorih nove ljudske šole v Dobrli vasi, je tudi tokrat povsem uspela tako vsebinsko kot po kvaliteti in tudi kar zadeva občinstvo, ki je do kraja napolnilo šolsko avlo. Posebno je treba naglasiti, da je prireditve obiskalo tudi mnogo nemškogovorečih občanov Dobrle vasi, kar pomeni take prireditve daje pravo težo.

Zato je bilo tudi na mestu, ko je predsednik SPD „Srce“ Tine Wastl med drugim dejal, da bi slovenski jezik moral biti več kot samo sredstvo sporazumevanja med sodeželani,

namenu prikrivanja dejstva, da je prav na političnem področju treba storiti še marsikaj, saj avtohtona slovenska narodna skupnost v deželi zdaleka ne uživa tistih pravic, ki so v drugih demokratičnih državah. Wastl je tudi odobral zavzetost Avstrije za pravice južnih Tirolcev, kar krepi njihovo narodno zavest. Končno pa je Wastl menil, da so pobude za take prireditve samo s slovenske strani premalo, da bi lahko ohranili svoj obstoj, ampak so za to potrebni tudi pozitivni in pravni ukrepi, ki bodo

Srečanje kantavtorjev

V četrtek 14. aprila je Klub zamjskih študentov v Ljubljani ob sodelovanju Zveze slovenskih kulturnih društev iz Trsta in Slovenske prosvetne zveze v Celovcu priredil nadaljevanje kantavtorskih prireditve, tokrat v Ljubljani v Domu španskih borcev. Prva prireditve je bila v Trstu ob priložnosti Prešernove proslave; zadnja, tretja prireditve pa bo v Celovcu 3. julija 1983.

Kantavtorska prireditve v Ljubljani je lepo uspela. Koroško je tokrat zastopala samo Marinka Lugarič.

binc in mag. Günther Aiglsberger. Končno pa je treba SPD „Srce“ izreči vso pohvalo za tako vzorno organizirano prireditev in še izraziti upanje, da bi taka pobuda, kot je povelj predsednik Wastl, prišla tudi iz vrst društev večinskega naroda.

Iz planinske dejavnosti

Pred dnevi je odpotovala koroška alpinistična odprava v malo himalajsko državo Butan, da se od tam povzpne na sedemtisočak Tserim Kang. Dobiti dovoljenje za butanske himalajske vrhove je zelo težavno. Po neki protekciji je znani vzhodno tirolski alpinist Sepp Mayerl le imel srečo, da je dobil dovoljenje za ta še skoro nepoznani gorski svet. 10 alpinistov je pred dnevi nastopilo avanturo, kateri želimo, da bi se srečno iztekla.

Pred kratkim se je odpravila v Himalajo v Nepal 15 članska hrvatska alpinistična odprava „Manaslu 83“, ki ima za cilj osvojiti 8156 m visoki Manaslu. Med hrvatskimi alpinisti je tudi znani Slipe Božič, ki se je pred letom dni v okviru jugoslovanske odprave povzpnil na Mont Everest.

Prejšnji četrtek, 14. aprila so se zastopniki Slovenskega planinskega društva Celovec v gledališču „Tone Čufar“ na Jesenicah udeležili proslave 80-letnice obstoja prvega Slovenskega planinskega društva za sodni kraj Kranjska gora. Bila je veličastna jubilejna prireditve, v okviru katere so govorniki orisali delo in z njim povezane težave in uspehe jubilejnega društva. Proslave se je udeležil tudi predsednik Planinske zveze Slovenije Tomaž Banovec. Spominsko slovesnost so popestrili godba jeseniških železarjev, folklorni plesi, pevci in recitacije.

Iz prvega leta 1903 ustanovljenega Slovenskega planinskega društva za sodni okraj Kranjska gora, se je v teku let izcimilo celo vrsto planinskih društev — Jesenice, Mojstrana, Javornik - Koroška Bela, Gozd Martuljk, Kranjska gora, Rateče-Planica — ki so prava alpinistična velesila, iz katere so izšli in izhajajo svetovno znani alpinisti.

Minulo nedeljo je Slovensko planinsko društvo Celovec vabilo na izlet po severnem delu Zahodnih Gur. Poleg domačinov se ga je udeležilo nad 200 planincev Planinskega društva Ljubljana Matica, pod vodstvom znanega vodiča Luka Kočarja, ki že 16 let vodi slovenske planince v gore in planine južne Koroške. Tokrat je pot vodila iz Nograda pri Vetrinju na Šrotov vrh (Schrott-Kogl) 759 m; na Rženi vrh (Friedelhöhe) 739, kjer se še vidi sledovi gradišča iz časa okrog 500 pred našim štetjem; k Špintikovim jezercem, ki predstavljajo zaščiten območje; Ribnico in nato

na Jedbovco (Pyramidenkogel) 851 metrov z znamenitim razglednim stolpom, s katerega je fantastičen razgled po dobrih delu Koroške. Na Jedborco je bila zadnja vzpetina, nato pa samo še navzdol, predvsem žejni — bilo je lepo toplo sončno vreme — na Suho v gostilno Anderwald, kjer so srčne in vztrajne planince sprejeli škofiški prosvetashi s petjem. Posebnost tega pristrčnega sprejema pa sta bila 3-letna Mitja in Danijela, ki sta oblečena v narodni noši korajžno zapela nekaj pesmi in seveda bila deležna še posebno navdušenega aplavza. Tudi sta pozirala številnim fotografom, kajti tako privlačnega mladega para v narodnih nošah le redkokdaj srečaš.

Posebna zahvala za uspešen potek izleta gre vsekakor Blažu Gasserju, ki je izdelal načrt in tudi poskrbel za vodički — dve mladi dekleti iz Šmiklavža, ki sta brez zapletljave izpeljave odgovorno naloge, spraviti takšno množico ljudi od starta pa do precej oddaljenega cilja.

Spet lahko ugotovimo, da društvena dejavnost med zamejci in matično deželo kljub nesrečnim pogojem kar dobro funkcionira, kar je seveda nujno potrebno za nadaljnje plodovito medsebojno sodelovanje.

Za tretjo obletnico smrti velikega rodoljuba in staroste slovenskih planincev Jozeja Miklavčiča (umrl 12. avgusta 1980) bo Slovensko planinsko društvo Celovec v nedeljo 15. avgusta 1983 priredilo jubilejni pohod. Smer pohoda se bo odvijala po poteh, ki jih je rajni Jozef Miklavčič največkrat prehodil (območje Jepe). Ker pa je bil Jozef Miklavčič poleg planinca tudi navdušen prosvetaš in zadržnik naj tudi le-ti pokažejo solidarnost in se udeležijo tega spominskega pohoda.

PRODAM

lastniško stanovanje v Celovcu. 70 m² površine (dnevna soba, spalnica, moderno opremljena stanovanjska kuhinja in kopalnica). Mesečni stroški za odplačevanje dolgoročnega posojila, kurjava in obratni stroški znašajo skupno šil. 2.000.— Cena po dogovoru. Naslov na uredništvu SV.

AULA SLOVENICA

CELOVEC, PAULITSCHGASSE 5-7

Vljudno vas vabimo na
otvritev razstave
slikarskih del

Draga Druškoviča

v ponedeljek 25. 4. 1983
ob 19.00 uri.

Razstava bo odprta do
14. maja 1983, od ponedeljka do petka,
od 13. do 17. ure.

Prisrčno vabljeni!

IVAN TAVČAR

23

4000

ČASU PRIMERNA POVEST IZ PRIHODNIJH DOB
(Po vzorih dr. Ničmaha napisal dr. Nevésekdo)

„Nezaslišano! To vpije v nebo! Oj, da bi nam sveti Bog dal v pest tega tujca!“ vzklikne soror Teodora. „Na drobne kosce ga razsekamo, hudodelca, ki nam je zavedel nadškofa Martina!“

Bliskoma potegnejo svetle meče in prisezajo, da me razsekajo na drobne kosce, ako me dobe v pest.

„Na večne bogove!“ zastoka profesor ob meni, „v lepi pasti tičiva! Ko bi le mogel natihioma odriniti s tega kraja! Kar zemlja mi tli pod nogami!“

„Tiho!“

„Ali naj sedaj vse to prebijemo molče?“ prične sestra Kordula iznova. „Sodba moja je ta, da ne, stokrat ne!“

„Ne, ne!“ zakriči vsa kohorta.

Tedaj se razvname po mestu čuden hrup. Čuje se iz dalje krik in vrišč, kakor da vpijejo brezštevilne množice.

Vmes zabučje zvonovi iz vseh zvonikov obširne Emone, in z mestnega ozidja zagrmje topovi.

„Kaj pomeni vse to?“ vprašuje ženska soldateska začudena.

„Streljajo! Kriče! In me spimo tukaj!“

V tistem hipu prisopiha na plan pri visokih vratih stari naš znanec, pater poročnik pri gologlavi straži. Prah mu je obsul obleko, in znoj mu zaliva tolsti obraz. V roki vihti

golo sabljo, na katero si je privezal bel robec. Pri tolpi obstane in se v prvem trenutku brezuspešno trudi, da bi iztisnil besedico iz zaprašenega grla.

„Kakšne novice nam prinašaš, pater poročnik?“ vpraša sestra Teodora. „Kdo kriči po mestu, in čemu pokate s topovi raz ozidje?“

„Tovarišice, device!“ zasope poročnik, „dovolite, da se oddahnem! Poslanec sem polka gologlave telesne straže.“

„Kaj nam poročiš?“

„Nekoliko duška, nekoliko duška, sicer me zadušil!“

„Mirujmo! Ali glej, da se skoro oddahneš!“ Tako reče soror Kordula.

„Čuli ste,“ povzame poročnik, „o najnovejšem dekretu nadškofa Martina. Ali ste ve za ta dekret, tovarišice in device?“

„Smo, z dušo in srcem!“ To je enoglasni odgovor.

„Tudi mi smo za dekret. Zato se je uprl gologlavi polk, in sedaj je obča vstaja po mestu.“

„Kako je s prošti in kanoniki?“ vpraša ženska, ki je doslej nosila blaženega Antona od Kala tezalnico na glavi. Zdaj jo potegne z obličja in jo trešči pod kotel v ogenj, rekoč: „Odslej ne nosim več tega lonca! Vas pa vprašam, kako je s kanoniki in prošti?“

„Nadškof Martinus,“ odgovori pater poročnik, „zavleči je vele prošte in kanonike v temnico, kjer so jih ovili z železjem. Ali naš polk je udaril v ječo in siloma oprostil vse!“

„Bene, valde bene!“ pritruje kohorta.

„Kako je z nadškofom Martinom?“ oglasi se sestra Fortunata. „Naj li ta stari človek še vedno prespi svoje dneve na škofovskem prestolu?“

„Siloma smo mu vzeli vlado,“ odgovori oče poročnik, „in prav sedaj so se zbrani prošti in kanoniki v slovesnem

izprevodu — njim buče zvonovi in grme tovpovi — napotili v katedralo, da si izvolijo novega nadškofa. Nadškofa Martina pa smo pahnili v ječo in ga vkovali v železje, da se mu godi tako, kakor je želel drugim.“

„Bene, valde bene!“

„Ve se torej pridružite vstaji?“

„Z dušo in srcem!“ odgovori v imenu vseh žensk sestra Kordula. „Ali glejte, tukaj dohaja nadvikarij Gregorij!“

Res je prihitel ta služabnik božji proti zbrani kohorti in klical že iz dalje: „Tovarišice in device! Pomagajte nam! Titi satanski tujec tiči med vami! Z dovolitvijo ordinariata se je prithotapil na vaš oddelek in moji vohuni mi poročajo, da še ni šel iz ozidja vašega. Primate ga in izročite ga sveti pravici!“

„Smrt mu bodi!“ Kakor hijene hité k sulicam in ne prestando kriče po življenju mojem. Tedaj si hoče učitelj Svetega Simplicija pomagati iz zagate in kakor zajec, ko začuti pse v logu, ukradel bi se rad z nevarnega mesta. Molče se splazi od mene in na vso moč beži proti vratom. To mu je bila poguba! Ugledalo ga je oko sestre Kordule: „Glejte ga, tam beži!“

In udere se za njim in mečejo nanj ostre svoje sulice, da je takoj obsut s smrtnimi ranami. Zadelo ga je orožje v pleče; od bolečine raztegne roke, potem se zgrudi z obrazom v prah, kjer obleži v krvi in milo ječi.

„Ta ni pravi!“ izpregovori nadvikarij. „Vendar tudi ni škoda, da umre!“

„Umiram!“ vzdihuje profesor, „in najhuje mi je, da umiram lačen!“

Tako žalostno mi je poginil edini prijatelj, katerega sem si pridobil v drugem svojem življenju!

(Dalje v prihodnji številki)

Avtor dr. Matjaž Kmecl o igri „Mutasti bratje“

Jezik je temeljna osnova človeške identitete

Avtor poljudne igre „Mutasti bratje“ je sprva napisal radijsko igro o problemih vztrajanja slovenstva. Ker z njo ni bil povsem zadovoljen, je tematiko razširil na nekatera aktualna vprašanja slovenske samobitnosti. Najbolj pereča vprašanja skuša avtor v „Mutastih bratih“ prikazati ob problemu eksistenčnega boja koroških Slovencev. Sprašuje po smislu vztrajanja, po vzrokih odpadništva, raziskuje razmerje med ideologijo in intimo, razkriva človeške in narodne konflikte v družbi, ki je razvrednotila osnovne človeške čute. Kmecl vprašanja človeške identitete ozko povezuje s prizadevanji za ohranitev in razvoj jezika, kulture in tradicije. Umolknitev teh temeljnih človeških vrednot povzroča tisto, kar je avtor globalno osvetlil v tragični in izvirni podobi „Mutastih bratov“. O tem se je z njim pogovarjal tov. Janko Malle.

Matjaž Kmecl se je rodil leta 1934 na Dobovcu pod Kumom in je profesor literarne zgodovine na ljubljanski univerzi, trenutno tudi član izvršnega sveta SRS in predsednik Republiškega komiteja za kulturo. Ob vrsti samostojnih knjižnih izdaj s področja literarne vede in drugih knjig je napisal tudi številne radijske in gledališke igre.

Že dolgo se zanimam za vprašanja koroških Slovencev

Malle: Morda bi sprva povedali, kaj vas je privedlo do tega, da ste se odločili za igro z izrazito narodnostno problematiko? Zakaj ste prav ob primeru koroških Slovencev skušali prikazati usodo slovenskih manjšin ali pa celo usodo narodnostnih manjšin na sploh? Se morda v vaši motiviki za to izbiro zrcali nekakšen strah za lastno usodo?

Kmecl: Zame osebno je bila ena izmed zelo pomembnih pobud za to, da sem se lotil pisanja takšne igre, predvsem dejstvo, da se v usodi manjšine na zelo poudarjen, dramatičen način pokažejo nekateri značilni medčloveški odnosi, ki jih civilizacija še do danes pravzaprav ni znala pošteno

osnovi pa me je pri vsem tem zanimalo čisto intimno človeško vprašanje, kaj človek pravzaprav intimno doživlja v merjenih družbenih ali pa skupinskih interesih, kakršne vidim v razmerju večinskega in manjšinskega naroda na Koroškem.

Malle: „Mutasti bratje“ sicer ne govorijo, vendar pretresljivo lepo pojejo. Nekoliko mučeniško slikajo simbol vztrajanja slovenstva, ki prihaja do izraza le v lepih pesmih. Ali ste s tem želeli povedati, da je narodna zavest v vrstah zamejcev nekoliko ohromela oz. podlegla nemškutarstvu, ki reže korenine jezika in s tem tudi človeško identiteto?

Kmecl: Jezik je zame osnova, ena izmed temeljnih osnov človekove identitete. Če se mu ga jemlje, če se mu ga takorekoč odreže, potem se jemlje človeku tudi lastna identiteta. „Mutasti bratje“ so v tem primeru samo simbol za tiste Slovence, ki so znani na Koroškem po tem, da so Slovenci samo še takrat, če se ga napijejo in kadar pojejo. „Mutasti

Avtor igre „Mutasti bratje“ dr. Matjaž Kmecl

Za deli „Rojstvo slovenskega romana“ in za monografijo Frana Levstika so mu pred kratkim podelili nagrado sklada Borisa Kidriča in sicer na področju družbenih in humanističnih ved. Glej tudi poziv za diskusijo z dr. Matjažem Kmeclom, prihodnjo sredo v Celovcu.

bratje“ so tudi simbol ljudi, ki jim je takšna identiteta odvzeta in ki se izraža samo še na neki drugi ravni identitete, ki ni več v najbolj izraznem in ekskvizitnem duhovnem smislu, marveč je mnogo bolj čustvena, je bolj elementarna. S tem seveda nočem reči, da glasbena umetnost ni stvar civilizirane družbe in kulture.

Malle: V osrednji osebi, v podobi renegata Oswalda, ste združili mnogo negativnih potez človeške podobe. Gre za hlapca slovenske družine, ki se vzporedno z narodnim odpadništvom tudi notranje duhovno razkaja. Oswald je ciničen, zanj je vztrajanje pri slovenstvu iracionalna zvestoba. Ste želeli z osebo Oswalda osvetliti momente, ko gre za umolknitev jezika, za izruvanje človeka iz kulturnih, zgodovinskih in človeških identitetnih tradicij?

Kdor zgubi svoj jezik, zataji svojo identiteto

Kmecl: „Mutasti bratje“ pojejo pa ne govorijo. Vendar je ta gospod Oswald mnogo bolj mutast, kakor so „Mutasti bratje“. V bistvu z izgubo lastnega jezika zataji tudi svojo identiteto. Ta človeška identiteta se kaže skozi celotno zgodbo. Igra v celoti govori o stvarih, ki niso prijetne. Ni samo Oswald takšne vrste človek, v katerem bi se združevale same negativne lastnosti, mislim, da je to bolj stvar interpretacije. Enako neprijetne stvari se slišijo ali vidijo v tem tekstu tudi o Ljubljancih, o ljubljanskih turistih, ali še bolj konkretno pri dunajskem turistu, ki je neke vrste komentator celotnega dogajanja. Gre za igro, ki skuša biti v teh stvarih realna.

Malle: Kljub temu je Oswald negativen junak. Morda v tej podobi Oswalda spoznavamo zamejski Slovenec nekje tudi svojo usodo, svoje lastne probleme, morda celo svojo lastno karikaturu?

Kmecl: Ne vem, če je Oswald sam

po sebi negativen, vsaj ne aksiomatično negativen. On je predvsem človek, ki brez sentimentalnosti, brez predsodkov, reagira na svoje okolje in si poskuša v skladu s tem okoljem urediti življenje čim bolj smotrno. To se pravi, da je samo refleks nekih razmer na Koroškem, to je realni refleks človeka, ki pač noče graditi svoje eksistence na nekih vnaprejšnjih, morda tudi realnih, nebuloznih, morda celo tradicionalnih, preživelih vizijah. Gre pa tudi za zelo pozitivne človeške vrednote, na kakršnih temelji življenje Smrtnikove hčerke Hemice ali celo dunajskega turista in ljubljanskih izletnikov.

Oswald je ves čas na poziciji realnosti. Nič drugega. In ker je realnost takšna, kakršna je, je on tudi takšen, ne more biti drugačen, če pristaja na to, da bo služil samo tej realnosti.

Malle: V osebi Oswalda najdemo naš slovenski, že zgodovinsko pogojeni manjvrednostni kompleks. Oswald črpa svojo moč prav v odporu do slovenstva z odločitvijo, da postane pripadnik močnejšega, gospodujočega naroda. Takšna je lahko refleksija na razklano slovensko identiteto v boju za narodnostni obstoj?

Kmecl: Ta slovenski defetizem je na Koroškem še posebno tradicionalen, ta defetizem je ena izmed realnosti tega sveta, v katerem Oswald živi.

Malle: Rahlo ste že omenili probleme glede odnosov večinskega naroda do manjšine. V igri zaslučimo vlogi dunajskega turista tudi določeno mero brezčutnosti, brezčutnosti večinskega naroda, ki se kaže na relaciji turistične atrakcije. Tudi to so problemi folklorizacije narodnostnega vprašanja. Ne moremo mimo tega, da se vprašamo: Ali je naša narodna identiteta že izžepana z našo lepo slovensko narodno pesmijo, ali pa raste v odporu z družbeno realnostjo, ki ji hoče vzeti narodnostni značaj?

Dogajanje s koroškimi Slovenci je nehumano početje

Kmecl: Ne gre toliko za odnos večinskega naroda do manjšine, gre za neke vrste posebno politiko, za stvar globoko razredne družbe, ki ji je ugrajen neki kolonialistični instinkt v odnosu do vsega, kar je drugačno. V osnovi tega instinkta je predvsem izenačevanje vsega v sebi in po svojem merilu. Vse tisto, kar ni po tem merilu, se razglašja za manjvredno, nesmiselno, nedobro itd.

Tudi dunajski turist Plahek je človek, ki ni obremenjen s tovrstno tradicijo, zato opazuje dogajanje na Koroškem manj obremenjeno, ne gre do mu v glavo vse razsežnosti koroškega problema, zato je tudi naiven, skoraj otroški spremljevalec vsega tega dogajanja. Nekako naivno in neomadeževano se tudi na tiho zaljubi v domačo hčer Hemico. V tem dunajskem turistu nikakor nisem hotel posebiti ali pokazati odnosa večinskega naroda do manjšinskega, marveč predvsem neobremenjen odnos do človeških, intimnih človeških vprašanj. Plahetku pač enostavno ne gre v glavo, da se more sploh kaj takega na svetu dogajati. Iz današnjega vidika je to dogajanje z manjšino na Koroškem v resnici zelo iracionalno, predvsem pa skrajno nehumano početje, neskladno z nekim civilizacijskim izročilom kakršnekoli civilizacije.

Malle: Za to so pa odgovorne avstrijske oblasti. Se vam ne zdi, da je prikaz odnosa oblasti do manjšinskih problemov v igri nekoliko prikrajšan? Pogrešam socialne momente, socialno podobo narodnostnega položaja koroških Slovencev. Socialna in ekonomska konstelacija sta le osnovna kriterija tudi za ocenjevanje narodnostnega položaja.

Kmecl: To bi drama lahko prikazovala, vendar to ni bil moj namen. Predvsem me je zanimala intima drama koroškega slovenskega človeka v tej družbeni konstelaciji. To se pravi, optika se predvsem usmerja, koncentrirana v intimni svet koroškega človeka. Socialni družbeni svet brez dvoma premore vse mogoče in različne dimenzije, ki so vredne tudi literarne ali kakršnekoli izrazitve, vendarle sem pustil ves ta svet v ozadju.

Reflektira se bolj skozi neko človeško moralnost in vsakdanjo etiko.

Malle: Preko problemov na relaciji večinski narod — manjšina pridemo na vprašanje odnosov manjšina — matična dežela. V igri ste nekoliko demistificirali odnose med manjšino in matično deželo. Iz podob treh ljubljanskih izletnikov razberemo zgolj neke nereflimirane simpatije do koroških Slovencev. Njihovo čutenje do njih je bolj ali manj samo v besedah solidarno, pri čemer se tudi ne zakrivajo potrošniški in nakupovalni nameni. Tako ocena naših medsebojnih odnosov je po mojem vznemirljiv kazatelj, da sicer govorimo o enotnem slovenskem kulturnem prostoru, v dejanjih pa zelo malo vemo, kaj naj bi z njim počeli. Recimo: gostovanja, pevstva in družabna srečanja so sicer ustaljene oblike povezovanja, toda v tem ne more biti izžepana funkcija slovenskega kulturnega prostora.

Koroško pogosto občutimo kot duhovno amputacijo slovenske zavesti

Kmecl: Ne, v tem nikakor ni izžepna funkcija narodnega kulturnega prostora. Z Ljubljancem sem hotel pokazati vsaj do neke mere samokritičen odnos do koroške slovenske manjšine, ki se mi zdi marsikdaj izrazito protisloven. V splošni javni slovenski zavesti je globoko vseljeno neko silovito nagnjenje, ki se je pač po mojem iskrenem prepričanju oblikovalo skozi stoletja do Koroške kot neke vrste zgodovinskega središča, v katerem se je oblikovala slovenska verna zavest. Skozi stoletja je Koroška predstavljala kulturno in upravno središče.

Koroška pa se zelo pogosto občuti tudi kot neke vrste amputacija, ne to-

DISKUSIJA Z AVTORJEM IGRE „MUTASTI BRATJE“

SPZ vabi na diskusijo o poljudni igri „Mutasti bratje“ z avtorjem dr. Matjažem Kmeclom v sredo 27. 4. 1983 ob 19. uri v „auli slovenici“.

liko fizična, ampak duhovna amputacija slovenske zavesti. Iz tega nastaja iracionalni odnos do slovenske manjšine na Koroškem. Na drugi strani se pa skoraj normalno v današnji situaciji na to veže cela vrsta vseh mogočih pragmatičnih koristi, ki jih v nekih normalnejših razmerah skoraj ne bi bilo mogoče vezati na takšen duhovni substrat, kakršnega sem že omenil. Vse to plenja tudi še na stari politični razprtiji med eno in drugo nacionalno skupnostjo na Koroškem in se spet reflektira po svoje, čeprav seveda mnogo manj agresivno kot na ravni intimne usode vsakega posameznika.

Malle: Svojestven odnos do manjšinskega vprašanja kažejo ljubljanski izletniki tudi z nekoliko uslužno

gesto do tega dunajskega turista Plahek. Ko se soočajo z njim, ga vsaj v podzavesti cenijo z neko slovensko ponižetostjo. Tudi to je naša bolečina, ki je zrasla že v nekakšno ideologijo. Manjšini se namreč z obeh strani obeta (kako dolgo še) neka nebulozna — v svojem jedru nejasna — povezovalna vloga mostu med obema narodoma. Ste morda s to izpovedjo hoteli opozoriti, da ta most manjšino tudi predvsem ali doslej samo bremeni?

Kmecl: Mislim, da bi bila v resnici najlepša in najbolj človeška funkcija takšne manjšine dveh nacionalnih kultur, dveh kulturnih civilizacij. Žal pa v takih politično obremenjenih odno-

AVTOBUS BO VOZIL 24. APRILA IZ PODJUNE

v Celovcu na predstavo „MUTASTI BRATJE“

Dobri vas (Sienčnik) 12.20 — Šmihel (Posojilnica) 12.40 — Pliberk (Posojilnica) 12.45 — Metlova (avtobusna postaja) 13.00 — Kazaze (avtobusna postaja) 13.10 — Sentpeter na Vašinjah (avtobusna postaja) 13.25 — Vovbre (gostilna) 13.40 — Trušnje (gostilna) 13.50 — Sentrupert (avtobusna postaja) 14.00 — Šmarjeta 14.10 — Celovec.

sih ostaja takšna parola bolj ali manj res parola, ne postaja resničnost. Resničnost bi bila možna v tem smislu, da bi bila manjšina most med obema narodoma v primeru, če bi se ta manjšina lahko v resnici razvijala v okviru vsakršnih možnosti svetovnega razvoja, če bi lahko zadoščala vsem svojim kulturnim in siceršnjim potrebam, če bi ne bila prisiljena takorekoč ves čas prežati na postopno amputiranje in na — konec koncev — odamputiranje svojega lastnega telesa.

Sporočilnost igre je v zaskrbljenosti za človeško identiteto

Malle: „Mutasti bratje“ so takšni, da nas s svojo sporočilnostjo ne smejo pustiti ravnodušne, govorijo nam iz srea, so globoko resnični. Z njimi smo zaskrbljeni nad našo narodno usodo. Mislite, da nam na Koroškem že zvonijo zvonce s Smrtnikovega dvorišča, ki napovedujejo konec vztrajanja slovenstva, konec naše narodne zvestobe?

Kmecl: To je nekoliko patetično vprašanje, poskušal bom biti nepatetičen. Osebnost sem prepričan, da je v interesu celotne civilizacije, če se kar najbolj svobodno in smiselno razvijajo najrazličnejše kulture. Kajti celotna civilizacija je pravzaprav nastala iz tekmovanja, iz dopolnjevanja, iz iskanja najrazličnejših in najrazličnejše usmerjenih civilizacij narodnih skupnosti itd. Danes ekologi na veliko obečajo na veliki zvonec, da preti izumrtje nekaj redkih živalskih vrst in tudi rastlinstva. Zelo malo pa vzdigujejo glas zoper možno izumrtje cele vrste različnih nacionalnih kultur, jezikov in narodnih skupnosti.

Mislim, da ne bi smela biti zadnja ura manjšinski skupnosti na Koroškem. Tudi do sedaj je pokazala dovolj trdoživosti, kulturno ustvarjalne, jezikovne in vsakršne druge, v zadnjem času tudi malo gospodarske. To bi se ne smelo zgoditi in morali bi vsi nekaj storiti — tudi večinski narod —, da do tega ne bi prišlo. Manjšina je lahko samo veliko bogastvo za večinski narod.

Malle: Ker ste v igri posegli v intimo sfero naših problemov na Koroškem, bo to naša publika verjetno

Poskrbi si karte!

Slovensko stalno gledališče iz Trsta gostuje 24. 4. 1983 ob 15. uri v mestnem gledališču v Celovcu.

Še je nekaj kart na razpolago. Dobite jih v pisarni SPZ, v knjigarni „Naša knjiga“, v krajevnih posojilnicah in prosvetnih društvih in v gledališču 1 uro pred predstavo.

izgladiti oz. urediti. Strah za koga? Strah za manjšino, strah seveda tudi hkrati za celotno civilizacijo. Etika, morala, takšne odločitve se v malem — čeprav na dovolj plastičen, na dovolj dramatičen način — kaže tudi v položaju manjšine na Koroškem. To je eno. Drugo pa je, da se že zelo dolgo zanimam za usodo, za vprašanja slovenske manjšine na Koroškem. Že v mlajših letih, ko sem živel v Velenju, je tam bil učitelj iz Koroške, ki je po plebiscitu z veliko zgovornostjo pripovedoval o različnih okoliščinah, ki so pripeljale do plebiscitnega izida. To moje zanimanje se je kasneje tudi študijsko nekoliko poglobilo, ko so bili prvi Koroški kulturni dnevi leta 1966. V programu zanje sem prevzel delovno nalogo, da pripravim poročilo o slovenski slovstveni dejavnosti po drugi svetovni vojni. To so različne pobude, ki so botrovale nastanku te drame. V

RADIO — TELEVIZIJA

AVSTRIJA 1

PETEK, 22. 4.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 New York ekspres — 12.10 Vsak večer je hud — 12.20 Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal — 13.00 Uredništvo — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Pan Tau — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Stari — 21.15 Modna revija — 21.20 Večer z Georgom Thomallo — 22.05 Reklama in šport — 22.20 Nočni studio — 23.20 Poročila.

SOBOTA, 23. 4.: 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 11.05 Dopoldanski koncert — 11.55 Načni studio — 15.00 Kmet milijonar — 16.35 Popaj, mornar brez strahu in plemstva — 17.00 Športna abeceda — 17.30 Zgodbe o delfinu — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki in šport — 20.15 Moskovski cirkus na ledu — 21.00 Quo vadis? — 0.00 Poročila.

NEDELJA, 24. 4.: 11.00 ORF stereo koncert — 12.15 Izobrazba v podjetju — 14.25 April odkriva moške — 15.55 Mojster Edder in njegov Pumuckl — 16.20 Tehnika za otroke — 16.45 Klub seniorjev — 17.30 Volitve 83 — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Volitve 83 — Glasbena zabava v Avstriji — poročila.

PONEDELJEK, 25. 4.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Prosim k mizi — 10.00 Šolska TV — 10.30 Kmet milijonar — 12.00 Roke gar, mojster pride — 12.15 Ognjene gore in slepi raki — 13.00 Uredništvo — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Spoznavajmo nevarnosti — preprečujemo nezgode — 17.30 Luna, luna, luna — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Fauna Canadensis — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Ponedeljski šport — 21.15 Nasveti in triki za uživalce — 21.20 Nero Wolfe — 22.05 Šport — 22.35 Poročila.

TOREK, 26. 4.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 April odkriva moške — 12.00 Športno popoldne — 13.00 Uredništvo — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Oddaja z miško — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Blazno drzne pustolovščine Dicka Turpina — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Prizma — 21.00 Prednost — 21.50 Hokey švedska — Sovjetska zveza — 23.00 Poročila.

SREDA, 27. 4.: 9.00 Poročila — 9.05 Oddaja z miško — 9.35 Francoščina — 10.05 Šolska TV — 10.35 Najhujši vseh banditov — 12.05 Color classics — 12.10 Prednost — 13.00 Uredništvo — 17.00 Modra zvezda — 17.30 Čebelica Maja — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Oh ti ljubi oče — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dediščina tete Klare — 21.35 Wagner in Hitler — 22.20 Poročila.

ČETRTEK, 28. 4.: 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV — 10.30 Dediščina tete Klare — 11.50 Živalski raj — 12.15 Klub seniorjev — 13.00 Uredništvo — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Spoznavajmo nevarnosti — preprečujemo nesreče — 17.30 Napete pustolovščine ob zahodni obali Kanade — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 TV kuhinja — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Psevdonim Hans Fallada — 21.45 Šport — hokey — 23.45 Poročila.

AVSTRIJA 2

PETEK, 22. 4.: 17.30 Izobrazba v podjetju — 18.00 Galerija — 18.30 Brez nagobčnikov — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dunaj — 21.00 Jahanli šport — 21.15 Modna revija — 21.20 Politika v petek — Deset pred deseto — 22.20 Dvoboj v Sacorru — 23.35 Poročila.

SOBOTA, 23. 4.: 14.55 Hokey SSSR — ČSSR — 17.30 Ljuba družina — 18.15 Kdo me ho-

če? — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Primer za ljudskega odvetnika? — 20.15 Šport — 21.00 Eurovision-Songcontest 1983 — 23.30 Solo za šaljivce — Poročila.

NEDELJA, 24. 4.: 14.30 Športno popoldne — 18.00 Volitve 83 — 18.10 Mesečna hit-parada — 18.00 Okay — 19.30 Čas v sliki in šport — 20.15 Kraljestvo živali — 21.00 Šport — 21.15 Dinastija — Denver klan — 23.30 Sto mojstrov — 23.40 Poročila.

PONEDELJEK, 25. 4.: 18.00 Perspektiva — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Onstran Edna — 21.20 Volitve 83 — Deset pred deseto — 22.20 Nebo brez zvezd — 0.05 Poročila.

TOREK, 26. 4.: 17.45 Kaj bi lahko postal? — 18.00 Orientacija — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Avstrijske zgodbe — 21.05 Dallas — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2 in poročila.

SREDA, 27. 4.: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Najhitrejša miš iz Mehike — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport — 21.00 Dinastija — Denver klan — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 King Hu — 23.05 Flik flak — 23.45 Poročila.

ČETRTEK, 28. 4.: 17.30 Šolska TV — 18.00 Po Avstriji — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Vzorni zakonci — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2 in poročila.

ZANIMIVE ODDAJE
LJUBLJANSKEGA RADIA

Torek 26. aprila ob 20.00 uri
Slovenska zemlja v pesmi
in besedi: ljudska pesem —
prva partizanska pesem

Slovenski narod je znan po svojem veselju do pesmi in petja. Ta globoko zakoreninjena lastnost je prav v času NOB privrela na dan z vso močjo. Čas strahu, poguma in trpljenja, čas bitk, zmag in pohodov je zapisan v premnogih pesmih, ki so jih napisali in prepevali slovenski ljudje. Njih besede, neke gladko tekoče, drugod v zadregi in okorno postavljene živijo kot priče neuklonljive volje ljudstva do svobodnega življenja. Mnoge pesmi, ki so bile znane med ljudstvom že pred vojno, so bile prenašane v partizanske.

V oddaji boste slišali nekaj takih pesmi. Zvočne primere so za oddajo prispevali: Redakcija za ljudsko glasbo RTV Ljubljana in Sekcija za glasbeno narodopisje SAZU.

Sreda 27. aprila ob 17.05 uri
Praznična reportaža
Dolomitska izjava je zagotovila
enotnost OF

Ob drugi obletnici ustanovitve OF je bila na Zibnu, v bližini požgane vasi Pugled v Kočevskem Rogu, potrjena na zboru aktivistov pomembna dolomitska izjava, podpisana v začetku marca na Babni gori v Polhograjskih Dolomitih. Na Zibnu so se takrat zbrali številni aktivisti Osvobodilne fronte z Notranjske, Kočevske in Dolenjske, prišli pa so tudi aktivisti OF iz Ljubljane. Potrditev Dolomitske izjave pomeni v razvoju OF novo obdobje, saj se je tako zagotovila popolna enotnost osvobodilnega gibanja. Letos poteka od tedaj 40 let.

Oddajo o tem pomembnem dogodku je pripravil Ivan Sivec.

JUGOSLAVIJA

PETEK, 22. 4.: 8.55 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Čez tri gore: Oktet Hoja — 17.55 Tarzan — 18.25 Obzorik — 18.40 Inovacije, ki živijo — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta — 21.05 Zrcalo tedna — 21.25 Angelski obraz — 22.55 Poročila.

SOBOTA, 23. 4.: 8.00 Poročila — 8.05 ZBIS — J. Lugar-Peroci in D. Zajc: Leteča hišica — 8.15 Pedenjžep — 8.45 Smogovci — 9.15 Tarzan — 9.40 Mali svet — 10.10 Zvoki godal: Viola — 10.55 Živali v gibanju — 11.20 Kruh skozi stoletja — 11.50 Dolgo iskanje: 330 milijonov bogov — 12.50 Poročila — 14.55 SP v hokeju — SZ: ČSSR, prenos — 17.00 PJ v rokometu, prenos — 18.30 Galaktika — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 TV teka: Leto 1958 — 21.00 München: Izbor popevke za veliko nagrado Evrovizije, prenos — 23.30 Poročila.

NEDELJA, 24. 4.: 9.55 Poročila — 10.00 Živ žav, otroška matineja — 10.40 Bolnišnica na koncu mesta — 11.40 625, oddaja za stik z gledalci — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 15.55 Pomota — 17.25 Naš kraj: Ljubstava — 17.40 Športna poročila — 17.55 Modrostni zob — 18.55 Ne prezrite — 19.10 Risanka — 19.22 TV in radio nocoj — 19.24 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Rade Končar, slike iz življenja — 21.25 Športni pregled — 21.55 Poročila.

PONEDELJEK, 25. 4.: 8.35 TV v šoli — 17.25 Poročila — 17.30 Trije snežaki — 17.50 Otroci in šola — 18.25 Obzorik — 18.45 Podium — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Španec — 21.05 Mednarodna obzorja — 22.00 Poročila.

TOREK, 26. 4.: 9.05 TV v šoli — 17.35 Poročila — 17.40 ZBIS: Prišel je pevec slovenske dežele... — 18.00 Naši zbori iz arhiva TV Ljubljana — 18.25 Gorenjski obzorik — 18.40 Podelitev priznanj OF, reportaža — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Vzhodna od raja — 20.50 Aktualno — 21.35 V znamenju.

SREDA, 27. 4.: 15.30 Poročila — 15.35 Kolo mladosti — 16.05 Ciciban, dober dan — 16.25 Gallusovi madrigali — 16.55 Na svoji zemlji, slovenski film — 18.40 Mostovi — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 V areni življenja: Pepca Kardelj — 20.45 Plačanci, film — 22.35 Poročila.

ČETRTEK, 28. 4.: 9.05 TV v šoli — 17.50 Poročila — 17.55 Živali v gibanju — 18.25 Podravske obzorje — 18.40 Čas, ki živi — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna: Aerobna gimnastika — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Tednik — 21.05 Francija v šansonu — 21.35 Dolgo iskanje: Ni boga brez Alaha — 22.25 Poročila.

ORF — KOROŠKI RADIO
SLOVENSKE ODDAJE

PETEK, 22. 4.: 14.10 Koroški obzorik — Minute z... — Spominjamo se.

SOBOTA, 23. 4.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELJA, 24. 4.: 7.05 Duhovna misel — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 25. 4.: 14.10 Koroški obzorik — Iz ljudstva za ljudstvo: „Št. Jurja jagoj“ — 16.00 J. Milonig: „Turki na Koroškem (slov. šolska oddaja za šolarje od 1.—5. šolske stopnje).“

TOREK, 26. 4.: 9.30 Land an der Drau — Dežela ob Dravi — 14.10 Koroški obzorik — Pesmice za cicibane — Otroci, poslušajte!

SREDA, 27. 4.: 14.10 Koroški obzorik — Za odih in premislek.

ČETRTEK, 28. 4.: 14.10 Koroški obzorik — Glasbeni mojstri.

Menjava denarja

Stanje v četrtek 21. aprila 1983

Za 100 din dobite	18.00 šil.
Za 100 din plačate	23.00 šil.
Za 100 lir dobite	1.15 šil.
Za 100 lir plačate	1.24 šil.
Za 100 mark dobite	693.50 šil.
Za 100 mark plačate	709.80 šil.

Slovenski
VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Gasometergasse 10.
Uredništvo: 9020 Celovec, St.-Rupprechter-Strasse 19/IV, tel. 0 42 22 / 54 0 42, teleks 42036 sindok a.
Uprava: 9020 Celovec, Gasometerg. 10, tel. 0 42 22 / 32 5 50.
Tisk: Založništvo in tiskarska družba z o. j. Dravc, Celovec - Borovlje

Obvestilo Slovenskega šolskega društva
o novem domu

(MIKSCHALLEE-HINDENBERGSTRASSE, CELOVEC)

- Novi dom, ki bo odprt s pričetkom šolskega leta 1983-84, bo nudil tudi študentom vse možnosti sodobnega bivanja.
- Dvoposteljne sobe so primerno in sodobno urejene s prho, straniščem in prostorom za učenje.
- Majhna kuhinja, kjer si bodo študentje sami lahko pripravili jedi, je namenjena predvsem za čas, ko samopostrežna kuhinja ne bo obratovala.
- Prometne zveze med univerzo oz. učiteljskim in novim domom so ugodne.
- Vzdrževalnina znaša za študente 1.600 šil. Študentje pa imajo tudi možnost z boni koristiti ponudbo domače kuhinje.
- Prosimo zainteresirane, da se čimprej javijo, ker je prostor omejen. Prijave pošljite na naslov: Dijaški dom, Tarviserstr. 16, 9020 Celovec (tel. 51 36 74).

PRISPEVAJMO ZA GRADNJO DOMA
DIJAŠKE, ŠTUDENTSKE IN VAJENIŠKE MLADINE

Za gradnjo doma so prispevali: skupina študentov 720 šil.; prof. Janko Messner 500 šil.; bivši gojenec, Innsbruck 200 šil.; neim. duhovnik 100 šil.; G. Maier, Beljak 200 šil.; Katharina Felsner, Bruck/Mur 100 šil.; Markus Ambrozi, Feldkirchen 100 šil.; A. Lepuschitz, Celovec 200 šil.; Markitz, St. Vid ob Glini 100 šil.; Albin Sgiarovello, Bače 200 šil.; Emil Schellander, Bilčovs 100 šil.; Druž. Kral, Bistrica-Smihel 300 šil.; Marija Jerlich, Železna Kapla 1.000 šil.; Simon Kropivnik, Galicija 200 šil.; Antonija Karner, Škocijan 100 šil.; Avguštin Ursula, Dobrla vas 200 šil.; Ursula Piskernik, Lobnik 100 šil.; dr. Franc Petek, Velikovec 1.000 šil.; Johan in Judith Krawanja, Bekštanj 500 šil.; N. N., Brnca 500 šil.; Marija Vejnink, Remšenik 20 šil.; družina Wieser, Čahorče 200 šil.; Felix in Angela Mak, Bistrica v Rožu 200 šil.; druž. M. Antonitsch (hotel Rosentaler Hof), Reka 1.000 šil.; Josefa Oraže, Seles-Zg. Kot 100 šil.; dipl.-trg. Milan Breznik, Celovec 500 šil.; Gregor Scharwitsl sen., Beljak 50 šil.; Katharina Kölich, Železna Kapla 200 šil.; Johan Hanin, Vidra vas 100 šil.; Ana Urban, Miklavčevo 200 šil.; Marija Satte, Griffen 50 šil.

Zveza koroških partizanov vabi na potovanje z udobnim Sienčniko-vim avtobusom

Skozi Jugoslavijo, Bolgarijo,
Turčijo in Grčijo

Predviden je sledeč spored:

1. dan, 5. 5. 83. Pliberk—Celovec—Ljubelj—Ljubljana—Zagreb—Novska—Jasenovac—Slavonski Brod—Beograd.
2. dan, 6. 5. 83. Beograd—Niš—Dimitrovgrad, meja Sofija—Plovdiv.
3. dan, 7. 5. 83. Plovdiv—Svilengrad—turška meja—Odrin—Istanbul (Carigrad).
4. dan, 8. 5. 83. Celodnevni ogled carigradskih znamenitosti.
5. dan, 9. 5. 83. Dopoldne nadaljevanje ogledov, popoldne prosto.
6. dan, 10. 5. 83. Istanbul — vožnja po mostu preko Bospora v azijsko Turčijo — ob Marmarskem morju preko Burse v Kana-kale pri Dardanelah.
7. dan, 11. 5. 83. Vožnja do Troje in ogled slovitih izkopanin — Kanakale, s trajektom preko dardanelske ožine v evropsko Turčijo—Kesan—Ipsala—grška meja—Kavalla—Solun.
8. dan, 12. 5. 83. Solun—Gevgelija—jugoslovanska meja—Stobi, ogled izkopanin — Skopje.
9. dan, 13. 5. 83. Skopje—Kosovo polje—Kosovska Mitrovica—Čačak—Titovo Užice.
10. dan, 14. 5. 83. Titovo Užice—Sarajevo—Travnik—Jajce—Banja Luka.
11. dan, 15. 5. 83. Banja Luka—Okučani—Zagreb—Maribor—Pliberk—Celovec.

Cena potovanja je S 5.500.— na bazi polpenziona — prenočišče v dvoposteljnih hotelskih sobah, zajtrk in večerja. Prijave pismeno na Zvezo koroških partizanov, 9020 Celovec, Gasometergasse 10, ali po telefonu, dopoldne (0 42 22) 51 37 52, popoldne 59 37 74.

Za organizacijo potovanja
Janez Weiss l. r.

Globaški kulturni teden

10.—23. APRILA 1983 V GLOBASNICI

Prireditelja: Slovensko kulturno društvo v Globasnici in
Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Štebnu

Četrtek, 21. 4. 1983, ob 20. uri pri ČRNKU v VEČNI VASI: „Večer
domačih pripovednikov in vižarjev ter ljudskih pevcev“

Sobota, 23. 4. 1983, ob 15. uri v LJUDSKI ŠOLI: „Prišla bo po-
mlad“ — Pester popoldan z Lenčo Kupper

Sobota, 23. 4. 1983, ob 20. uri pri ŠOŠTARJU: Zaključek Globa-
škega kulturnega tedna — koncert ob 10-letnici MoPZ
„Franc Leder-Lesičjak“ iz Štebna

Sodelujejo: MoPZ Suha, MoPZ „Edinost“ iz Pliberka, MoPZ
„Trta“ iz Žitare vasi in MoPZ „Franc Leder-Lesičjak“
Nato zabava

Dunaj: Predvolilne diskusije in fašistične provokacije

Na pobudo Avstrijskega antifašističnega komiteja je demonstriralo v sredo 13. aprila na Dunaju okoli 4000 antifašistov za prepoved neonacistične AUS (Ausländer-Halt-Bewegung), ki sme kandidirati za državnoborske volitve v dunajskem volilnem okrožju. Soorganizator je bil tudi KSŠS.

Predsednik Flori Wieser je na zaključni manifestaciji na dunajskem Ballhausplatzu med drugim v svojih besedah poudaril, da je zadržanje zvezne vlade v zvezi s prepovedjo neonacističnih organizacij neopravičljivo in da spominja v marsičem že na koroške razmere: na Koroškem so bile današnje tri parlamentarne stranke (oz. v primeru FPÖ njena predhodnica VdU) po 2. svetovni vojni odprte vsem bivšim pripadnikom NSDAP — zato tudi nikogar ne čudi zadržanje koroških vodstev teh strank v zvezi z manjšinsko problematiko. Toleranca nekaterih vodilnih avstrijskih politikov očitno tudi v vprašanju AUS ne pozna meja... Na visokošolskih volitvah pripravlja svojo kandidaturo takoimenovani

„Rechts-Block“, sestavljen večinoma iz članov ANR in drugih neonacističnih grupacij. S tem v zvezi je prišlo v zadnjih dneh do nesramnih provokacij s strani volilnih agitatorjev AUS pred glavnim poslopjem dunajske univerze. Njihov VW-bus so ščitili mladoletni pretepači v usnjenih dokolenskih škornjih in paramilitarističnih mondurah. Poleg agresivne glasbe so oddajali po svojih megafonskih zvočnikih hujskaške psovke kot npr.: „Edini fašisti v Avstriji so antifašisti!“ ipd. Taki nastopi so se ponavljali dan za dnem. Prejšnji četrtek pa se je zbralo na taki prireditvi okoli 300 antifašistov, med njimi mnogi klubaši, ki so z živžanjem skušali preprečiti nastop neofašistov. Sledili so manjši spopadi, nato je policija za-

ščitila — kot običajno! — fašiste, namesto da bi ščitila antifašiste ali ukinila hujskaško prireditve AUS.

V zvezi z volitvami smo v petek 15. aprila priredili podijsko diskusijo s slovenskimi predstavniki političnih strank ALÖ, KPÖ in SPÖ. Za ALÖ je prišel Miha Zablatnik, za KPÖ Mirko Messner, za SPÖ pa nam tudi tokrat ni uspelo pridobiti koga za diskusijsko mizo. Po malem nastaja vtis, da se funkcionarji te stranke načelno izogibajo vsem pogovorom in diskusijam, ki jih prireja naš klub, čeprav se ponaša s tem, da jo volijo dve tretjini koroških Slovencev.

Sonja Kölich

Stiki koroški Slovenci - SR Makedonija

Z delegacijo republiške konference za ekonomske odnose s tujino SR Makedonije, ki se je mudila v Sloveniji so se v Mariboru srečali tudi z zastopniki koroških Slovencev. Na srečanju so se razgovarjali o oblikah gospodarskega sodelovanja med SR Makedonijo in koroškimi Slovenci v okviru stikov Avstrija-Jugoslavija. Makedonsko delovno je vodil predsednik komiteja Sreten Akimovski, Zvezo slovenskih organizacij pa sta zastopala predsednik Feliks Wieser in Franci Einspieler.

nadebudni mladenič Haider na Koroškem lovi glasove s protislovensko demagogijo, medtem ko se na Dunaju gre največjega liberalca. Z demagogijo, ki meji že na absurd, če resno trdi, da je treba na Koroškem nemškogovorečim zagotoviti enakopravnost, zagotoviti torej, da jih Slovenci ne bodo diskriminirali! Ali je KHD to argumentacija prevzel od Haiderja ali Haider od KHD, je konec koncev vseeno. Če slišiš to kot argument proti „vnapijnim storitvam“, potem še mirnemu in treznemu človeku brez čustev vzvalovi kri v žilah. Poleg tega pa se človek še vpraša, kako drugače naj spraviš v javnost svoje mnenje, če nimaš tistih stotin milijonov, ki jih etablirane stranke zmečejo ven za volilno propagando. Po drugih državah je pleskanje s spray-lakom že skoraj priznana politično sredstvo neetabliranih grupacij, vsekakor ga vidiš na vsakem vogalu, ne samo na volilnih plakatih. In tudi na Koroškem je na zidovih in panojih risb in gesel dovolj, pa se noben ščurek ne zmeni zanje. Če seveda zalotijo Slovence, je stvar drugačna...

Akcija pa je doživela tudi že svoj tipično koroški epilog. Takoj v ponedeljek je Zdravko Haderlap, ki dela pri podjetju Wild v Velikovcu, dobil odpoved službe. Uradna utemeljitev je bila „pomanjkanje dela“...

vip

Ugodni rezultat za SAK

Slika v koroški vzhodni podlgi je ostala v bistvu enaka kot pred tednom dni, čeprav je SAK v Annabichlu oddal točko. Proti tamkajšnjemu moštvu je po dobri igri prišlo namreč do neodločenega rezultata. Če bi imel nekoliko več sreče pa bi SAK dosegel tudi dve točki, če ne bi vratnica preprečila gol in če bi Hobel imel srečnejšo nogo.

Slovenski atletski klub vodi še naprej s petimi točkami prednosti. Na drugo mesto se je prebilo moštvo iz Šmihela pri Pliberku, ki je na domačem igrišču pred 400 gledalci proti Treibachu zbralo vse svoje sile in zmagovalo 2:1. Šmihelčani imajo sedaj 22 točk in so s Treibachom menjali pozicije, ki sledi s 21 točkami. S točko proti SAK je ASV (20) prehitel KAC, ki se ni mogel uveljaviti proti Šentandražu v Labotski dolini.

V prihodnjem kolu se lahko zgodi, da bo vse teklo še naprej v ko-

rist SAK, ki ima doma v gosteh Žrelec (9. mesto). Šmihel mora namreč v Breže, kjer je težko zmagati, Treibach ima doma v gosteh neprijetno moštvo iz Šentandraža, KAC pa potuje v Wolfsberg. Ponovi se lahko to, da si bodo nasledovalci SAK med sabo odvezali točke, slovenski nogometaši pa imajo možnost, da svojo prednost celo izgradijo!

Tudi mlajša moštva SAK uspešna!

Moštvo pod 23 Slovenskega atletskega kluba je v nedeljo zmagovalo proti ASV pod 23 s 4:1.

V svoji prvi igri pomladanske sezone so se mladinci SAK borili tokrat za točke v Pokrčah. Zmagali so 4:3.

Po svojem porazu (0:5) proti ATUS Borovljam so se šolarji SAK držali proti šolarjem iz Vetrinja kar dobro: dosegli so neodločen rezultat 2:2.

Spomenik celovške sramote je padel občini na glavo

Ko smo pred meseci poročali o zemljišču na celovškem Kardinalskem nasipu, kjer naj bi nastal osrednji slovenski kulturni dom (pa je to s prozornimi diskriminacijskimi mahinacijami preprečila mestna občina), smo tudi opozorili, da je tamkajšnje poslopje v tako zanemarljivem stanju, da pomeni resno nevarnost za vsakogar, ki se mu približa. Pravilnost in upravičenost te naše ugotovitve je bila pred nedavnim potrjena v polni meri, ko se je eden od stropov čez noč porušil in niso izključevali možnosti, da je pod ruševinami obležal kateri od tistih celovških „brezdomcev“, ki so se v nočnih urah menda zatekali med te razvaline.

Šele sedaj, ko ji je spomenik sramote padel takorekoč na glavo, je postala celovška občina končno aktivna. Mimo vseh spomeniško-varstvenih pomislekov in drugih „argumentov“, s katerimi je pred leti preprečila gradnjo slovenskega kulturnega doma, je zdaj pustila poslopje porušiti.

Dogodek je primerno zabeležil tudi tukajšnji tisk, pri čemer pa očitno ni šlo brez potvarjanja resnice. V svoječasnem pravnem boju za zemljišče, ki je segel gor do vrhovnega sodišča, namreč ni „zmagala“ občina, kakor je zapisala Kleine Zeitung, marveč je ustavno sodišče 16. 12. 1976 nasprotno ugodilo pritožbi Slovencev, ko je nedvoumno ugotovilo, da je celovška mestna občina s svojim ukrepanjem ravnala protizakonito ter je kršila ustavno zajamčeno načelo enakosti pred zakonom.

Torej tudi stricljensko prirojanje dejstev ne more spraviti s sveta resnice, da je celovška občina v zvezi s tem zemljiščem ravnala v nasprotju z zakonom ter je njeno samovoljno ukrepanje predstavljalo premošljeno grobo diskriminacijo slovenske narodne skupnosti na Koroškem. S takim ravnanjem si je na Kardinalskem nasipu postavila spomenik svoje sramote, kakor Celovcu kot „mestu vrtov“ tudi brezupna zanemarjenost zemljišča ne more biti v čast.

DUNAJSKI KROZEK

vabi na

predavanje z naslovom: IDEJA IN RESNICA ZAKONA O NARODNIH SKUPINAH 1976

Predava: dr. jur. Heinz Tichy, Dunaj v petek 6. maja 1983 v gostilni Weidinger, Dunaj IV, Danhausergasse 3. Kot po navadi je predavanje povezano s skupno večerjo in družabnim delom. Organizacijski prispevek znaša 120 šilingov.

Beljak

Na seji Posojilnice Beljak/Marija na Zilji je med drugim predsednik nadzorne odbora 80-letni Hajnšek Grafenauer iz Trdnici v imenu nadzorne odbora in upravnega odbora iskreno čestital predsedniku upravnega odbora dr. Janku Wiegeletu k njegovi 50-letnici.

Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB

vabi na prvenstvene tekme
V NEDELJO
24. APRILA 1983

SAK - Žrelec

ob 17.30 uri

SAK pod 23 - Žrelec pod 23

ob 14.30 uri

SAK ml. - Neca ml.

ob 16.15 uri

Igrišče: Koschat

V PETEK 22. APRILA 1983

Hodiše šol. - SAK šol.

ob 17.30 uri

Igrišče: Hodiše